

מהר"ם בר ברוך

ל

סי' שט"ז (ס) על זית הכסא העומד בקיר סומת העיר והגולה נופלת בחוק הספירה המקפת את העיר שהיא יתירה מנחת סאתים שלא הוקף לדידה יש לדקדק אם זית הכסא עומד למעלה מ'י' אל' הגולה נופלת מרשות היסוד לרמזות דרך מקום פתח שדה דספירה כרמלית היא כיון דהיא יתר מנחת סאתים שלא הוקף לדידה והזיר כרמלית למעלה ע"י מקום פתח הוא דאקו"ב דה מקולי רשות הרבים (שנת ד' ז' :) וא"כ דהינכחא (ט) כרבינא דשרי פ' כילד משתפתין (ד' פ"ז) להסליף בראשית דרצון בגון מרבי"ל לרמזות או ח'סכא דרך מקום פתח דרש"ג דרש"ג דלוריינתא בגון מרבי"ל לרש"י לרש"י אסור נהסליף א"כ הכי נמי ורבי"ג דליכא מניעות עד הקדקע ורש"ג דעירי פליג (י) דרז דומי מ"מ צל ספריי'הלך'אחר המיקל(ע"ז ד"ג). ואש"י אי הלכתי כעירי אס' זית הכסא עשוי כך שהגולה נופלת על שיני הכותל אש"ש שאח"כ מתנגגלת ונפלות כרמלית למטה מותר דבמו כרמלית לא גזור רצון ואש"י אינה נופלת על שיני הכותל אלא שדך אחד או דבר אחר עד פי הנקב במקומו לו בחוק ג' דהוא לי מורי רש"י והגולה נופלת ומתנגגלת למטה כמוה הוא וכרמלית לא גזור רצון כדא"י בשבת פ' הזורק (ד' ק') גבי ספינה שספין היכי שפכי להו ומשני ארופני דרש"ינתא ופריך והא איכא כמו ומשני כמו כרמלית לא גזור רצון אלא משעס מטיה און להחיר בגון שיש לקצו"ב פי הנקב בין מלמעלה בין מלמטה' דאין מטיה חלויה מחר' אלא צמים דקל הוא שהקילו דצמים צמים משום דבקיעת רגים לא הו"א בקיעה כדא"י פי הזורק(ק"ח). ועוד ג"ל דאש"י אל' הגולה נופלת להדיא מלמעלה למטה דמותר היכי דלא אפשר צנטי"א כגון ששצנ דקף שתיקן נגד פי הנקב צנטי"א שהגולה נופלת עליו משום דגדול כבוד הצריות שדוחה את לא מעשה שצורה צלאו דלא חסור (ברכות ד' י"ט :) (ב) הי"נ שריקן (שנת ד' מ"א):

(ג) מרבי"ל לרש"י להכניס אצנים מקורויות לזית הכסא מדקאמר מותר להכניס אלמלא (ע) מחוק המטיה לחוק העשירה קאמר ועוד יש להביא ראיה מפ"ס הקומץ רצה (ד' ל"ז) : דאיסור כרמלית התיירו מפני כבוד הצריות דקאמר החס רבינא הוה קאזיל (כ) למר דר רב אשי בשבתא דריגלא חיפסיק ל"י קרנא דטוטי כו' עד ואיכא דאמרי מהתם א"ל מאי עמנא אשדייה גדול כבוד הצריות שדוחה את לא מעשה וכו' והא חירגמה (ס) רבא דר שבע קמי' דרז כהנא צלאו דלא חסור ומשני (ע) ה"מ כרמלית דרצון הוא אלמלא איסור כרמלית שכי משום כבוד הצריות שה"י גנאי לפשוט עליהו אש"ש שמסתמא ה"י לוצש צנדיק אחרים כ"ש גבי זית הכסא דבעינן לניעותא יתירתא דאמרי : בית ד' ס"ג :) איזוהו לנעו כל שהוא לנעו צנטי"א ורמז נמי פי מי (פ) גבי יולא סוף למתום און לו אלא ד' אמות אס' ה"י לריך לנקצו מותר ללאה סוף מדי' אמות מפני כבוד הצריות ומיאו אנו שיש לנו זית הכסא קצוע צנטינו וה"י יכול להכניס אצנים מעשים אומר רבי' שמואל שאסור להכניס אצנים

לעמו ששאלם יפן ידיים עסקניות הן וממשמש צנפיו לפיך כשעומד מתיטו אינו יכול לצדך ולא לקרות ק"ש ולא להסתכל עד שימול ידיו שנאמר הכון לקראת אלביך ישראל ולכן מתוקנת אותה נטייה ומתאון ואילך ופליג נכנס לזית הכסא אלא ונטל ידיו און על נטייה ידים אלא אשר יגר אס' האדם לצד ואש"י נטל לפירות דקיי"ל (פולין דף ק"ו) הנוטל ידיו לפירות וכו' אלא לאכול להם חייב לנטול ידיו ולצדך על נטייה ידים דכתיב וכל אשר יגע צו הכז וידיו לא טעף צמים עד מתאן סמכו לנטיית ידיים מן התורה (סס) עכ"ל (כ) וכשמגיע חפלה המנחה שיש לצדך על נטיית ידיים למנחה כמו ליוול כי אינו יודע טעם מקובל לחלק בין חפלה לחפלה אלא לדברי תורה פני צאשר יגר וצרה"ה (ט) מלינו חילוק בין דברי תורה לחפלה :

סי' שמו (ח) וישאלת הנפנה וכו'ה לטעור אס' לריך לחזור ולעויל ידיו פעם שנית או לאו שנאמר נטייה אחת עולה לטאן ולכאן שמעתי שצוה נסלקו הגאונים (ח) גם אמנם ג"ל דנטייה א' עולה לכאן ולכאן אס' מוצתה לו שנטל נטייה הוגות לאכילה סעודה דאש"י דאמר חיקף לנטי"א(צ) צרכת המוילא אשר יגר לא הוה הפסק כאן דצרכת ידיים כמו כן הוא ועוד דלא גרע מגביל (ג) לתורה גביל לתורי דלא הוה הפסק (צרכי"מ). ועל הקטני' מצדך אשר יגר כי אין ג"ל לחלק בין גדולים לקטנים נעוין אשר יגר אלא על נטיית ידיים אינו מנרך עליהם מן הדין אש"י רובא להסתכל או לעסוק צמורה היכא דלא שפסוק צידיו הנילוות שברגליו כדמשמע פי' א"ל המתורה (ד"ל). ועוד ג"ל הוא מנרך על נטייה ידים (ד) עד אשר יגר' מאיר צר צרון שי" :

סימן שמו"ה (ה) ואין גורדין אותה צצנת צומן שיש עלי' מעות (שנת ד' מד) : לפרי"י דמקו"ב לה צמיתא יש להציא ראייה לאשר ראייה צצנת מומרי ה"ר שמואל שלא ה"י לו מקום אחריו הדלת להדליק כרות של סוכה וה"י מלדיק צדלת עלמו אחריו הדלת ולא נחתי לצ לשאלו מאין הרגלים ועתה ג"ל ומתאון יש ראי' להחיר דדוקא בגזון שהיא נשענא און גורדין אותה אלא א"י נשענת גורדין אותה אש"ש שיש עלי' מעות דכיון דמחוצתה לדידה ועל הדידה און מעות צטייה הוה לנבי הדידה כ"ש הדלת צטייה לנבי הצית שהוא מחובר לגמתי צקרקע ואון לומר כשהוא סוחם ויועיל הוא מניח השעוה אל הפחילה או מן הפחילה נעלא מכה או מצעיר דהא לקמן בסיף פירקין' (ד' מ"ז) : לא חסרינן שמן שצנר צעשה שהוא דולק מהאי אלא משום דרובו ל"י צמים לנר האסור וצפי כלתני הקודם (ד' קכ"י) נמי אצרי' נר שפל הספלה מנער א"ז הספלה והיא נופלת ואס' צצנה כצנה ולא פיישינן להא שמשעט השמן לפניו או להחירו ונמלא מכה או מצעיר (ו) דלא שייך צהאי גוונא מכה או מצעיר ואש"י אי' שייך מ"מ דבר שאין מתכוון הוא ודבר שאין מתכוון (ז) לא פסיק ריש"י הוא :

הגהות

(ר) שו"ת הרשב"א ס"א ס"י אלק קב"ד ועי"ש * (ט) צכ"י חילוק מלינו וט"ס : (ח) ארוכות ס"י מ"ב מרדכי צרכות ס"מ ס"י ר"ד * (ה) ט"ס הוא * (ג) ע"י צרכות מ"ב א' ובשו"ע הו"ס ס"י קב"ה * (ג) לחורי * (ד) ל"ל ע"ס * (ס) ארוכות ס"י מ"ה קלרות ס"י קע"ז * (ו) ועי' חוס' ט"ס צ' ר"ש פ"ח * (ז) ל"ל ולא * (ח) ארוכות ס"י ל"ו ציטווי ותפרין * קלרות ס"י קע"ח קע"ט ציטווי גדול * מרדכי שנת פ"ח ס"י פ"ח * (י) ע"ז מזה צצנמ"ר ס' ז' * (כ) ל"ל כרז דומי * (י) ל"ל ארז * (כ) ל"ל וס"ג * (ל) ל"ל מרמלית לרש"י להכניס כו' * (מ) ל"ל מסוף * (נ) ל"ל צכרי' דער * (ס) ל"ל רב צר צנא * (ע) ל"ל הי"נ * (פ) ל"ל שהוילאוהו ד' מ"א כ"ל : :

מהרים בר ברוך

ולא פרקה עד מולאי שבת ומהה וסריך ויניס כרים וכסחות
 חמשהין ויפלו הכדים עליהן (ו) ופרכינן והא איכא לער צעלי
 סיים והיי לנו לצטל כלי מהיכו דאינו אלא איסור דרצון
 ומשני קסבר לער צע"ס דרצון כרי משמע צדקיא דאי קסבר
 לער צע"ס דאורייתא (ז) מדקפריה הכא והא איכא לער צע"ס משמע
 דתלמודא סבירא ליה הכי ועוד מדאמר רבא צ"ל אלו מליאות
 (דף לז ב) מדברי שניהם נלמד לער צעלי סיים דאורייתא
 ותלבו מלער בהמה כדאמר (שבת דף קל"ה ב) צ"ל אלו
 שופה עליו ומניקתו מפני סכנת חלב ועוד ק"ל מדאמר רבי
 עקיבא פ' ערבי פסקים יותר (ח) משמיעין רובא לניק פרה
 רולה להניקי וק"ל (ט) און חסונת הבאונים ושאלתם מהו לחלבו
 שבת מפני (י) שמסתכן ואם אין יונקים עגלים (כ) עד
 שצאו רבנן שבורו לכם שמואל תלמוד שבת שלא כהכלל שאלו
 כשורה ושלא כהובן פשו ומפני שהסביב צננת שאלו כהכלל שאלו
 חסונות אמרו אכל משום סכנת הבהמה אומר לעכו"ם תלמוד
 ועול הסלז לעתך ומותר לו בך עכ"ל :

אזנים מכרמליה לרשות היסוד כדמוכס צננת פ' המולאי
 (ר' פ' ב) דשני רב חסדא ומקשי ליי רבינא מהא דאסור
 (ג) לצטל קיפוס (לפיו) לטות צו שינוי ומשני הכא אדם
 קובע לו מקום למערה הכא אין אדם קובע
 מקום לבה"כ משמע היכי דקעו אסור ואע"פ שיש
 פ"י דהא בעי למיטר ולעלותם לגב משום שירמא יתירא ואם כן
 לדברי כיוון דמטיק דשני לדין נמי שרי (ק) ואין משמע כן
 כפי' להיות טעמא משום שירמא (ר) כימא ליי דכל עקיפוס
 דאסרינן ליעול משלפניו וכו' ומקשי ליי (מה) שמעמא דשני
 לצטל אזנים מקורזלות צדית הכפא אלא ע"כ טעם משום
 דיוכל לעלותם מערב שבת הוא דשני למיטר (ש) ומדשני משו'
 לדין קובע והא דא"ר יבאי הכא אם יש לו מקום קובע מלא
 היד התא ללא קובע צדיתו קאמר אלא צדיתו יליי ומקום דמקום
 הוא שאין אדם נכנס לשם אלא הוא ועורו הוא להזמין מע"ש
 אכל לדין שיש לנו מקום קובע לנית הכפא אסור להכניסם
 צננת מכרמליה לרה"י אלא ח"כ הכניסם בעצמי' והוא כח
 רצונו שמתן דשמא אף לדין נמי שרי כיון דנפשי צני צדית
 ומחירא שום הכניסם מצעוד יוס יקאפו צהס והשתא אומר ליי
 אע"פ שמוחר להכניסם אזנים מקורזלות לבה"כ (ת) לרה"י צננת
 לדידכו שחין צחי כשאות שלהם אלא צדיתו וח"כ לפי זה הי'
 מותר בכל שני אפי' לכתחילה לפנות באותן כשאות שאופלין
 בפסידה העיר צלא שום חיקון דפרי' לעיל שברי אין לאסור
 לכתחילה כיון דבידו לבנות צה"כ צפניו דל"כ למה המירו
 בכל שבת להכניסם מקורזלות מכרמליה לרה"י משום
 דלא מני להכניסם מצעוד יוס כי צני אדם יקאפו והלא יכול
 לעשות לעצמו צית הכפא צדיתו צדיתו וצדיתו פסחם סגור חותם
 צר משום אדם לא יבכך לשם אלא הוא ויכניסם אזנים מצעמי'
 אי נמי לאמר שיעשה לרכיו ירמך נקציו במים ולא יטרך
 לצטל ולא להכניסם מכרמליה לרה"י או מצעוד יוס ויכניסם
 צדית הכפא אלא כולי האי לא אפרכחו רבנן למילתא (ח)
 דכבוד הנביאות באיסור דצריכס וה"כ לא מטרסינן ליה לבנות
 צדיתו זה שום צנין ומיהו למה לן להמיר דבר זה לכתחילה
 כיון דאפשר ע"י חיקון כל דהו צדק אחר דכפ"י ונקיש מיהא
 פלגא צדק דהיכא דשכר חמילא צננת דמותר צלותו שבת
 לטות לשם אפינו לכתחילה צלא דף משום כבוד הצדיות ושבו
 מלאמי חסונות שרי' מלריך לעשות קנה (ג) פסוח מג'
 צדיות (ג) ושמא לא הלריך אלא לכתחילה ודבר פשוט הוא
 (ד) (דכל פסוח מג') אלא צדיתו מקומות לא היו נוחים רשות
 ליהודים לעשות זה בחור הספירה אז יכול לעשות דף כדפי'
 לעיל . וזכרו יאיר עינינו במאור מרחמו אעיר צר' צדק
 סיפיה :

פ' שנת (ז) דקדקנו

צננותיהם ושורש
 דצריכס שנת שמעון
 להחזיק ציטונו מכס מעילה שמעלנו לו היישוב כל הקבל סתו
 דרים לשם צלותו ישוב צלותו שעה מכס האלמוד אין כס
 צלותו מעילה כי אין שמעון יכול לראות הישוב משול (ח)
 לך אם לא שיקפדו לו צקנין גמור והיה ליי כמו דין ודברים
 אין ליי על שדה זו לא אמר ככוס (צ"ג דף מ"ט ב) אמנם לבני
 היתר ישוב נהגו שמועיל צלשון מעילה ודוקא היבא שהקבל
 מודים שמעלו לו או צמקום שיש עדים דברו שחוא כן אצל צמקי'
 צלא עדים אפינו על ידי שצננה שמעלו לו כס היישוב אין
 מחזיקין אותו בכל מלכותיו אע"פ דמעין חזקה (י) שאין עמה
 טענה אחס נחתם ליי בעתה כי הקבל הם מווסקים בגד היסוד
 הצא להחזיק עליהם ודמי להני דני ריש גלותא דלא מחזיקין
 צרו (צ"ג דף ל"ו ב) כיון שאין מושיעין למחוט כדאיתא פ' י'
 סוזה פתחים (דף כ"ט ב) הווא דקא"ל לחצרי' מתי צדית
 צהאי צדיתא ח"ל האי צדיתא מייך אצנתא וכו' ואיל' אלא צכנו
 גוואי בואי ח"ל רב נחמן זיל ברוד אבילתך וכו' ואפי' (ס)
 רב מודה דהיכא דידוע שהמערער דר עמו צכנוה גואי דלא
 בואי חזקה ח"כ הי"כ אין חזקה חזקה :

פ' שנת (ה) מותר לומר לעכו"ם תלמוד שבת

וראיה מפני מי שהמטיק
 (ד' קנב) גצי צהנתו של רב גמליאל שהיתה טעונה

פ' שנת (ט) ושכר נרי דעל החובצ ומצב לחת

השכירות מדאמר פ' גט פסוט (דף
 קס"ז:) אין כותבין ספרי צירוקין אלא מדעת שניהם ושיניהם
 נוחנין השכר ומפ' צמי' ספרי טענתא ולא אמר שהמחייב יתן
 כל השכירות :

פ' שנת (ד) הדווא (ג) חולה מעומין צניו הוה

(כתובות דף פ"ו ב) י"ל הא
 דלמא

- ה ג ה ח
- (ג) י"ל לטול . (ק) י"ל אין . (ר) אולי י"ל חקשי ליי מקיפוס דאסרינן ליעול משלפניו
  - כוי אכולא שמעמא כוי . או ש"ל דקדשה ליי מקיפוס כוי חקשי ליי אכולא כוי . ועיי"ש צחוס' שבת סס .
  - (ט) י"ל ודשני . (ח) י"ל מכרמליה . (ז) צה"כ רכל דצריכס וסי"ס . (ג) י"ל קנה . (ג) י"ל י . (ד) י"ל דקנה קנה
  - פסוח מג' עדיק אלא כוי . (ה) ארוכות סיי מיי קלרות סיי קפ"א . הגמ"ר שבת פ' ס"י תמ"ט . (ו) י"ל ומשני דקא
  - מנטל כלי מהיכו . (ז) י"ל דמי דרבנן ואנן קיי"ל הכי מדקסריך . (ח) י"ל משהעל . (ט) קנרות סיי קפ"א .
  - (י) י"ל שמסתכנין . (כ) י"ל כוי . (ל) ארוכות סיי מיי . (מ) י"ל לו . (נ) י"ל שיש . (ס) י"ל רבא .
  - (ע) ארוכות סיי מיי . (פ) ארוכות סיי מיי מרדכי כתובות פ"ט סיי רכ"א . (צ) צה"כ דתגלה וסי"ס :

מהר"ם בר ברוך

לא

למחר היכי דאית ליה זוזי לבעל סוב שרין לשלם מעות וכל כסף ה"ט היכי לידוע לנו שיש לו מעות אבל אם הוא חומר אין לו מעות וסבגנדו חומר איני מאמיך בשבע לי שאין לך מעות אינו לריך לישבע דאין כשבעין בשבעת שמה אלא הכהו חתן פי כל השבעין (דף מ"ט): השוחטין והאפטרופסים וכו' והפי' היכי דסוין שיש מעות בידי וכו' חומר שאינו שלו של פלוני הם לא משבעין ליה מלמחר ההוא חולה מעות (ק) ניד עכ"ם הוה ולא מזינן שהשבעיהו דלא קאמר אלא הוה עשה שלא כהוגש הערים להפקיע תקנת חכמי' בשעמי שקר והיכא דאמר אין לי מעות ונמלא שקרן חו לא מהימנין ליה אם יאמר אין לי מעות אלא לריך למיעשה למיזן ולפרוע מעות כדאמר הכא :

סי' שנד (ג) עד ודיין מערפין (כתובות דף כ"א): לפי מה (ט) שפי' שהוכיח ר"י שריך שיכירו חתימת(ת) עדים החתומים על הספק ולהכי מהני שהם חותמין שחס נאחר זמן לא יעידו על חתימי' אחד העדי' (א) חתימי' אחד מן הדיינין או צ' דיינין סגי. זהכי וכו' מפ' צירושלמי ולפי' ג"ל שיש להר שלם להסתים על ההנפק אוחס בני אדם שהם קרוצים לעדים דלמא אחי לאיקוימי' כמד מן העדי' וחד מן הדיינין שהם קרוצים וחזינן כפי הורק (דף פ"א): דהיינו להכי דלמחר הסם לא הבשירו בו אלא עד אחד קרוב או סקול בצדד אבל חרי לא דילמא אחי לאיקוימי' בחרי קרובי' וחד כער וחש"ם שפירי' בשמעתין דהיכא שהעדים קרוצים לדיינין יכונים להעיד בפניהם ולא אמרינן דהי"ל עדות שאי' אחי יכונ להזימה כיון שיכולין להזימן בצ"ד אחר חש"ם החתומים על ההנפק לא יהיו קרוצים לעדים וכ"ש שלא יהי' קרוצים זה לזה:

ואחרי שהלך השליח לדרכו חזר בו טורי וכתב להם שנית :

כך היה נ"ל לכאורה כאשר כתבתי והשתא חזרתי כי דאף על גב דאמרינן דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם מ"מ כיון שהדבר הנקנה בא לעולם והבקה והמקנה צהו לעולם חש"ם דמלא הדבר בדבר שלא בא לעולם קנה ונאחיה מהא דלמחר פי' המפקיד (דף ל"ג): והא חין אדם מקנה דלשג"ל ואשילו למי' מקנה ה"ט כגון פירות קל דעבידי רחמי וכו' עד אמר רבא נעשה כמו שאמר כשהנבג והמלא ותשלמתי הרי פדתי קנוי' כך מעבשיו וכו' (ח) חש"ם דמלא דבר שלא בא לעולם קנה חש"ם שיכלו לדמות וליתא ה"ט דשחם מתניתין רבי מאיר הוא והא דא' לא עבד דלמחר דמי יימר דמינבבג ואי מייבבג מי יימר דמשחכמ גבבג ואי משחכמ מי יימר דמחסייב דלמחר מודה ומיסר אהא חש"ם חלמורא דעבדי דלמחר דמי' כי נבבג קנהא לפרה למפרע מעבשיו ואין כאן חלל מד מי יימר דמינבבג וספי' הוא דעבדי מיר דלמחר (ט) כרי' מאיר ולא רבנן אך ג"ל דוקא לאוקמי סתמא דמתניתין דלא בהלכתא מדלף קאמר צהדיא לעולם ר' מאיר היא ועשה כחומר אלא ככ"פ וכן משמע פי' בכל מערבין (ד' ל"ז): א"ל אביי אלא מעשה הו' לפניו שני רימונים של עבל ואמר אם ירד בשמים היום תהא זו פרומה וכו' חלמא חש"ם דמלא חנאו דבר שלא בא לעולם הו' פרומתו הו' פרומה ובסתמא כיון דסתמא (י) קרי ליה הויא ככ"פ אבל (כ) בהכוח נכסיו לבנו לריך שיכתוב לו מהיום ונאחרי מיתה (כ"ג ד' קל"ו): דמשמע גופא מהיום ופירא לאטר מיתה חין ראי' דקטא פירות חש"ם דמלא דמיתתן דבר שלא בא לעולם וכן כל מלוה וממת מיתה חין ראי' דמתנת שכיב מרע מדרבנן כדי שלא חטרף דעתו עליו (סס ר' קמו): (ל) אבל (מ) מרגש יש ראי' מעבשיו אם מתי הו' גע לכ"ע (גיטין ד' ע"ב) ע"כ חין ג"ל לפטור הסומים מעטס זה (נ) ואם יש לי לפטור משום כיון דלגוס הוא שהרי מת בחון הזמן פטור כדאי' פ"ק דכתובות (ד' צ'): לפיכך מלא הו'

סי' שנה (ג) להאריך חין פנאי למאנשי ולמעבדניי' צקרה אשי' את הכרי' בעיני על שמעון שהיחס לו צם קטנה ורלובן הו' לו צן קען וכתב לו שמעון לרלובן שכשהיה (ג) צני רלוי לקדש חס לך (ד) קידושין בתי או אני בעלמי לא אקבל קידוש' אז אחסייב לאך מעבשיו צ' וקודש ומת שמעון קודש שהיה צן רלובן י"ג שנים והיא גדולה ועמדה ונשאת לחסר ועשה תוצע רלובן הקנס מצניו יפה דן החומר שהיחומים פטורים שהרי בשעה שהיה הצן רלוי לקדש לא היחס רלוי' להתקדש שכבר נתקדשה לאחר אך מה שכחז אם היה כתוב בשטר שלא תהא היא רשאה לקדש עלמה עד שיהיה צן רלובן רלוי' לקדש אז היה הדין עם רלובן צזה (ה) חני מודה שאפי' בה"ג לא קנה רלובן דקטון חין לו קידושין ונשואין לא דברי תורה ולא מרבני קופרים כדליתא פי' סרס (דף ק"ב): אי"כ הו' כאומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שתמות אחותך (ו) שיחליץ יצמתך דקיייל' כרבנן דאמרי' דאינה מקודשת (קידושין דף ס"ב) והא דלמחר צריס פי' מי שמת (דף קמ"א) חתימתי' רב נחמן לרב הונא דלמחר המזכה לעובר לא קנה החומר אם ילדה אחתי זכר תעול מנה וכו' עד ויתא ל"י (ז)

הגהות

- (ק) ג"ל צגוי' : (י) ארוכות סי' מ"ט : שו"ס הרשב"א סי' חמ"ג . (ט) ט"ס הוא . (ת) ג"ל הדיינים .
- (א) חלוי ג"ל רק על : (ב) קלות סי' ל"א ארוכות סי' ז' במסרין ופי' תחלופ' בשניו ומסרין מרבני צ"ת סי' רמ"ז במסרין . (ג) ג"ל צנד' . (ד) ג"ל תקבל' . (ה) ג"ל איני מודה לו . (ו) ג"ל לאחר .
- (ז) ג"ל צמזשני חלמא כיון דהמקבל כו' : (ח) ג"ל חלמא . (ט) ג"ל ואתיא . (י) ג"ל קאמר . (כ) ג"ל מסכות . (ל) ועיי' רש"ם ד' קל"ו : (מ) ג"ל ממרגש . (נ) ג"ל אך :

מהר"ם בר ברוך

שמתחלה בני (ח) חמרא (סס: קרי ל"י אסמכתא (ב) אי הוה אמר אי לא אחינת חנו (ג) לי זכוותי' אלא משודלת אמר צהאי ליטמא (ר) ליכטו זכוותי' משמע שלא מש עליהן (ס) מדהפקיין ולשון ליכטלין הוי הפקר וכהנה רבות אין לי להאריך וכה"ש דערב לא משתעבד מק"ו המתמסכן עלמו פטור כ"ש הערב: ודקשה למר צפי' מרובה (ד' ס"ג:) דלמר הכס אחס אומר לשבועה או חיטו אלא לדין ופירש"י דמיד (ו) כשכטר לו יחטייב כפל דקש"י (ז) אס כן לא ליכחז בהנז וחיטי ק"ו מטוען טענת גבז ומה טוען טענת גבז דצחירא אחי לדין הייז גבז עלמו לא כ"ש וחירולא בזלן יוכיז דע לך שהיז (ס) מריגשבורק הקסה לי זחס ומיחץ כן וקסחי לו (ט) כבוד עבד לקונו (צ"ק ד' עט:) ועי"כ פירכא טובא (י) דחי לא חימא (כ) בזלן גופי' לימי' מק"ו מטוען טענת גבז אלא מסוס דליכא למיפכך כדפי' (ל) אלאא חלקמן חיטו בלאו הכי חיטו ק"ו כי צפי' למימר גבז עלמו צשבושה (ר"י ס"ד:) ומשני בלאו ק"ו (ת) לימח בזלן יוכיז דליכא למיפכך מה לבזלן שכן חיטו משלם כפל אפי' צשבושה ופירכא כזו יס"פ כל הצצר (ד' קט"ו:) בני סורס צסור וסמור יסדיו ומיכא ג"ל דבזלן לא מלי' למימר שיחטייב כפל מק"ו מסוס פירכא (י) דפריך אכל מה שפירץ אחס (ס) אס דלקמן ליכא למימר דבזלן יוכיז משוס דלא שייכא צ"י שבועה לא נהיית דלמחי לא שייכא צנה שבועה אס א"ת מנה בזלן לי ובהז אומר לא גלמי אלא חגי ענה וליז לחרץ הקיטוא או חיטו אלא לדין פ"י כשנקרב לפני האלקים דהיינו ג' מומחין וסאי דכחז גבז לא שמעיין דאפי' צפני עדים צעלמח בלא צ"ד סייז אכל לקמן כי פריך (ע) אלמי גבז עלמו צשבושה מכס היקישא פריך דהוקשו לומר סד צגבז וסד צטוען טענת גבז (ד' ס"ג:) ולהכי פריך דהי' לו להשוט לגמרי ולהכי קאמר להשוט לגמרי חיטו יכול א"כ לא לכהיז גבז וסחי צק"ו וא"ת לישיני דגבז לעולם צשבושה מהיקישא וליטעריך למיכתב גבז לא שמעיין דמייז כפל צשבושה בלא צ"ד צפקן וצצב צפני שניס וי"ל דהא ליחא דהיכי ליחייז צשבושה סוך לצ"ד כדליחא בהבזל קמח (ד' קיס') וסלוס: עאיר צרי' ברוך שימי' :

סי' שני (פ) תשובה לורלבורק : אלה שני בני ה"צה המשכילים ישיבילו כזוהר * וכעט השמים לטוהר * מה לכס לשתות מי (ג) צארץ עיינות וסמומות וזלאים צצקעה וצהר * אך כי דלימטיין שיבא מכשורא כרז (ק) דכנים כל עבתי דמחא מחסייא וששאלתס חלופי ומיודעי הי"ר מנחס וסיר הלל על רלובן שסס ליכור שלו של חניס צצקעקו אכל כוחל שמעון של עלים ושמעון טוען שמזיקו כשרניס הנוטטין על הזומלין ונכנסים הפיס צציתו של שמעון כרי' דאס רלובן הכסיק ליטורו ג' ספסיס משמעון אין לו לכרסיק טפי אע"ס שמימו מזיקים חס שמעון ונכנסים צציתו דעל הכיק לכרסיק עלמו הכי יכול לגדור דלא

הוא או שחלטה היא חיטו מעלה לה תזונות ומסיק לעיין גיטיין חיטו כן עד מעכשיו אס לא צחמי מיכן עד י"ג סורס ומח צחון י"ג הכי זה גט מאי בלאו מח ה"ה להלס וכי' הלמא דלגבי ממון כהיג אס הי' אומר חסן לך י' זקוקים אס לא צחמי מיכן עד י"ג סורס ומח צחון י"ג סורס פטור שהרי חירס לו חונס אע"ג דגבי גט מפליג בין חונס מימח לשאר חונסין הי"מ שלא חפול קמי יבס אכל צעלמח אס (ס) חסיז חונס מימח לא כ"ש דאין לך חונס גדול דאס הי' סי היה מפיס כחו שהימח מקיימת החכאי וכי עית מאי הוה ל"י למיעבד והצניס לא ילנו צחנאי חניסס ועוד כיון דלחיסס פטור שחא היה יכול לקיים גס היחומים פטורים שהרי לא נדלו לו שוס דכר ולא שייך הכא מלוח על היחומים למרוע סוצ חניסס שהרי חניסס לא נחסייב בעמון לא צחיוו ולא צמוחו' וקל לענין' ולהיחא (ע) חסה שפלה (ד' פ"ב') לא דמי כלל דהא דמשני בעומדת צלגס צמקיס שרלוי לקנין המשיעה היינו משוס דמשיכה הראשוכי כלמח ככר ולהכי כשעומדת צלגס חסיב משיכה אריכתא כמו כן היא כל כעה ללא נקדע השטר או נאכד לא נחצטל הקיין ואפי"ג (ס) דהוא אמר מעכשיו אס לא צחמי עד י"ג סורס ומח צחון י"ג סורס דהוי גט הילכדין לפטורו מפי"מ אלא משע"י חונס כדפי' (ז) (ולא דמי נמי להא דר' יכודס בן חימח דאמר כל חנאי שאי חפטר לקיימו והמחס עליו צחטילתו חיטו אלא כמפלגי בצצרים דה"מ כגון על מחט שמעלי לרקיע או שחרדי לחכוס וכיוולא צכס דצטעה שהחנה היה לכל ידוע שאי חפטר לקיימו כלל אכל צנדון זה חיטו כן) וקל לבזין מחיר צרי ברוך שימי' : ומה (ק) שכתבתי שחטר מן העדים הוא קרוב אי"כ טעמס זה יש לכסול השטר אס אין עדים שרלו חתימה עדים ציד שמעון קורס שטעשה העד קרובו דליכא לעימס שומא לאמר שטעשה קרובו כחז וזיי"ק הקדוים הזמן כמו שהוכיז ר"י צשמעמח דער זומס (ר) והוכיז מההיחא מחנתח דהוי חתימי עלי' חרי גזלני (סכהדין ד' כו:) וכי' והא דחניחא צחוקסמח דזה צורר (פי"ה) הי' חחוס על השטר וכעשה חחמו חחרים מעירין עליו ולא הוא הי"ס מעידין עליו שרלו חתימתו צכטר קורס שטעשה חחמו גס מעידים שזו היא חתימתו דלאו עלי' סמכו כלל הא לאו הכי פירשינן כדפי' ואפי"ג דכחז על הכנפק אין להכשירו כלל בצציל זה דליפי"ג רכחונות צגבי' (כ"א) העורר על השדה דהיינו סומחין על השטר אפי"פ שלא קרלוהו :

סי' שני (ס) וישאלת אס שייכא אסמכתא צמטכון פשיטא דאפי' צמטכון שייכא אסמכתא מההיחא דכזכז (ד' מח:) חומן ערבון ואמר אס חגי חסור צי וכי' ופליגי צה ר' יופי' ור' יהודס וכן הלוחו על שרלו וא"ל אס חגי נוחן לך (ת) הכי הוא שלך וקרי ל"י אסמכתא סי' ח"ז: וסך (ד' ס"ו.) וצכהיחא

הנהגות

- (ס) ז"ל חלה * (ע) ז"ל דהאשה שפלה * (ס) ז"ל דמת מידו דהוי דאמר מעכשיו כו' * (ג) כל ענין זה מיותר וכבר כתוב צחטי' זו לעיל * וכי' דכחא כאן וכן צקלות צגבגה הסופר המעתיק * (ק) ז"ל כצחצח * (ר) צ"ק דף ע"ג : חופי' ד"ה עכאן ושס ד' עי"ג ד"ה ח"כ * (ש) קלרות סי' ל"ד אריכות סי' ק"ל ראשיה * (ח) ז"ל עד ג' שנים * (ז) ז"ל אלא לבעולו * (פ) ז"ל וספקיין * מהאי סמחא * (צ) ז"ל וכן * (ג) ז"ל לי זכוותי הוי אסמכתא אלא כו' * (ד) ז"ל אלא לבעולו * (ס) ז"ל וספקיין * (ו) צכ"י כשעבר וס"ס * (ז) ז"ל לך * (ח) ז"ל יעקב כ"ה צקלות * (ט) ז"ל מה לבזלן שהשוה כבוד כו' * (י) ז"ל טובא היא * (כ) ז"ל הכי * (ג) ז"ל אכל לקמן צלח"ה כו' וחיבת חיטו ט"ס * (מ) ז"ל הוא * (נ) ז"ל דפרישות * (ס) כרי' דר"ס סוא * (ע) ז"ל חימא * (פ) אריכות סי' ל"ב קלרות סי' ד' מדכרי צ"ב ס"ג סי' חקין * (ז) ז"ל נכר * (ק) ז"ל חסי' :

לב

מהר"ם בר ברוך

ושתק אינו כלום דהוי חזקה שאין עמה טענה ואם אמר מוכר לי או נתן לי לריב לישבע שבעה היסת כמו שפסק ר"י ור"ז האי גאון והב"ד רח"ה מפ"י הכותב (ד' פ"ז :) דחמיו שבעה על הקרקעות מדרבנן כמו שפסק ר"י (ב"ב ד' ל"ג :) שמתחילין דרכה בר שטחים ודלא כפי"י רבי' שמואל :

כדל' צפ"ה הציט והעליה (ד' קי"ז :) הנהו (כ) דהוו ריירי מד צעלינה וחד בתמורה חיפסית עליונה וכל אימת דהוה עילאה משי יד"י נפלו מיא על חתאה ומוקי לה צמ"י ר' אלעאי והי תימא ר' סי"א בר יוסף על החסתון לתקן ומוסיק דסבר כר' יוסי מיהא ג' טפחים יש לו להזיק להרמיק רב"ל דמתואה קשה לכוותל וחקן (ב"ב ד' י"ז :) מרמיקין את הגפת ואת המלח ואת הסיד ואת הסלעים מן הכותל ג' טפחים וה"ה לכל מילי דמתואה כגון מים וסול כדאמר צמ"י דלא יספור (ד' י"ט *) לתואה ד"ן ולוקמי דמתואה ומשני הא תואה ל' אמת המים אלמא דאמת המים ונכרית כובסין וס"ח ומערות דקחני ברישא גבי כותל ט"ס וה"ה ט"ס לו להרמיק מכותל צ"ן ותואה ברישא ה"ה צפי"א ואפי"י מים דלא קביעי יש להרמיק ג' טפחים דמתחן נכרית כ"ן משמע מרפיד מתישה וסיפוק ל' משום מ"ח אלמא כיון דלריכי להסקות אפי"ג דלא קביעי מ"ח מרי ר"י להרמיק עצמו וכ"ש צנידון זה דקביעי מ"ח טפי וכן משמע בטר הכי דמוקי ואת מי רגלים מן הכותל ג' טפחים כשפוסקין אלמא אפי"י שעה אחת גזרו רבנן ואין לחלק דהתם שופכין צדיים דהוה גירי רילי' דהא ליתא דלפי' מילא ג' זרו דהוה רבנן כדל' (ט) וכו' מרמיקין אתהסולס וכו' (ב"ב ד' כ"ב :) ליתא דמתני' דלא כר' יוסי ומשני אפי"י חימא ר' יוסי מודה ר' יוסי צנידי דריה דזמין צדדי דמנה לא קפלה נמי"ה הי"ז זמין דמסתם הליגור שפלה צו מחולת עפר ומקודם שנתקף אוחו נמלא מקרב המים צדיים ככותל דהיינו גיריה דידיה ועוד דבאלו מים יש להרמיק ג' טפחים חפירת הליגור מן (ח) דכל מרא ומרא דקמסית מרפי להרעא ומרעית לחשיא (ב"ב ד' י"ז :) ועוד שלריך להרמיק ג' טפחים מפני הסיד שכליגור עשוי בו ואין להקשות והלא מה שלריך להרמיק ג' טפחים מן הכותל היינו דוקא ככותל של לצנים כדאמר ג' לא יספור (ד' י"ט :) הא ליתא דלא חמי לאפוקי של עצים שהוא חמש משל לצנים כדמשמע פ"ק (א) דצ"ק (ד' צ' *) של לצנים (ב) וכפיס"ס הוי"ג ג' טפחים ודמ"ח קל"ה למונת אצנים וכן משמע צמק"ס (ג) לצנים שנסלו גזיה נכנת והא דנקיט פ"י לא יספור דל"ה ככותל לצנים ולא חמי לאפוקי אל"ה של אצנים דקמתי סיכא ופר"ח דלפי' ר' יוסי מודה דכל הרקעות דמתני' נכד מהני דרפלינ צדדי' אפי' מרלא (ד) פליג אה"ך דרישא ליתא מתני' דלא כר' יוסי כדפריך גבי סולס ש"מ דכחלהי מודה ר' יוסי ומה שטוען דאזון שאם זיק ישלם הזיקו (ה) ואפי"ה יש לו להרמיק כמו שאמרו חכמים דחקן (שס ד' כ' :) ה"י מעמידו צעליה לריב שיהי' חמתיו מענינה ג' טפחים ובכירה טפח ואם הזיק משלם מה שהזיק אלמא אפי"ג דמשלם הזיקא לריב להרמיק שזה יבול לומר איני יכול לחוצצן צדק וה"ל יבול לומר שמיא יבול כותל הממת מיימ"ך ולא מליכא דאטרס מיהו אם יתן לו רשות לשמוך אפי"ג שלא החזיק ג' שנים לאלתר הויא חזקה כך פירש"י צ"ק (ד' ו' *) גבי (ו) לאורדי וכו' דכל בני חזקה אינו של ג' דלא שייך ג' שנים חזקה אל"ה כשמחיק צדקע של הזיקו אל"ה הכא דמתקם משמי"ה דעלמא איירי דמתחמם בשל חזיקו ובשעה אחת שמתחמם לפניו ושוחק הוי חזקה וכגון שטען מוכר לי או נתן לי דמתנה כס חשמי"ה זה דהויא חזקה שיש עמה טענה אל"ה אם אמר שמתני

סי' שנח (ז) בידרו הכא דוקא היכי דאמר הסך מעלמו אל"ה אם יכודי אסד ציקס מן השך ופסרו חייב לתת צמק עם פזיריו כדל' פ"י הגוזל בתרא (ד' קט"ז :) ש"ירה שהיתה מהלכת צמדנר ועמד עניי גי"ס וטרפה ועמד אחד מהן והליל מה שהליל הליל לאמנע אפי"ג דאמר הסך ואם אמר לעלמי אפי"ג מ"ל ר"י זה הויל לעלמו הכא אפי"ג דאמר כך הליל לאמנע מים דעה שהוא פוסח לו הוא מכבד על אחרים דלזליגין בטר אומדנא דמוכח כי כן דרך השדים אל"ה אם כבר פיסרו עם השך יבזו ציקס אחד מהם לפוטרו מן חלקו גרי' שהליל לעלמו (ח) פסור מיהו רבי' שמתה ז"ל כתב דאפי"י כה"ג חייב והב"ד ר"י מהא דחל"ה צמקספח (ב"מ פ"ח *) הסותפין שמחלו להם מחלו לאמנע (ט) אל"ה ה"ש שוחפין צקס' אחד מהם למחול לו מה שמחלו לאי' מהם מחלו לאמנע כאלו היה שלו ואם אמרו צבול פלוני מחלנו שמעלמם אמרו צלי' שום פיוס שלא ציקס אחד מהם למחול לו מה שמחלו מחלו לו ויש לרדות דרישא איירי ציקס אחד מהם למחול סתם אפי"ג שלא היו שם אל"ה הוא מחול לאמנע כיון שמחלו לו דפתח אל"ה אם אמר צבול פלוני מחלו לו אפי"י ע"י צקסות מחלו לו וכן פ"י רבינו שמתה צמקסותו ומה שכתבתי שאם השך מעלמו הקיל ע"י והכניד על זה שהרשות צדו היא קודם שנתפסרו עמו דומ"ל דלזולי ואיסטרטיגי (ב"ב ד' קמ"ג *) דאמר מלכא קודם שנתפסרו ליתבותרויהו אל"ה אם כבר נתפסרו ושוב רלה להסוף לזה ולפסות לזה לאו כל כמיני' אל"ה יתנו כפי מנהגם שהיו רגילים ליהן דשוחפין יכיהו ושוחק אינו מולק אל"ה לדעת פניו (צ"ק ד' קט"ז :) גם השך צבא לשנות את הדין אין שומעין לו דלא אמרינן צב"ג דינא דמלכותא דינא הוא אל"ה גזילה הוא ולא הוי דינא כמו מונס שאין לו קלפא דל' צ"ס הגוזל בתרא (ו) קמ"ג *) ובפ"י (י) דגדרי"ן דלא ידנא דמלכותא ה"ל כשנתפסרו כל' לפי מה שיש לו ואם צא השך להקל מעל זה ולהכניד על זה לאו כל כמיני' ועוד יש לדסות דשאני (כ) דלא הוי שוחפין אמא אל"ה סיוע מסייע צדייהו קלת צלי' מלות המלך (ל) פסד האיסיטרטיגי לבמרי אל"ה שמעלמם מסייעי' אהדרי צמק"ס צסתי וטודע שוב למנך שכן הוי עושים אל"ה היכי שאין שוחפין לבמרי שכל אחד לפי ממונו כוון יבול להיות שאפי"ג אמר מתלך מעלמו פלוני לא יתן כלום אפי"ג חייב לפי מה שהוא מכניד על האחרים ועוד דשוחק אינו שולק שלא לדעת חזירו :

סי' שנט"ו (מ) אשר שאל אדוני על למה שהכניסה לרצון תכשיטין ובגדים נאים אין צבול חוב גובה מהם יפה כחצת דלא גבי מייניהו דקיי"ל כר' יהודה דאמר פ"י אלמנה (יצמות ד' ס"ו *) (נ) גם המכנסת שום לצעלה היא אומרת כלי' אני נוטלת והוא אומר דמים אני נוטן

הגהות

- (ד) ל"ל צי תרי * (ט) ל"ל גבי * (ה) ל"ל הכותל * (א) ל"ל דב"ב * (ג) ט"ס הוא * (ב) ל"ל לצנים נפלו גזיה נכנה * שעי"ט * (ד) ל"ל פריך * (ה) ל"ל אפי"ה * (ו) ל"ל אחזיק להורדי כו' * (ז) ארוכות ס"י קל"ד מרדכי פ"ק ס"י ס"י קע"ז * וצחשבות מ"י לסי' קי"ן ס"י א' צאורך * (ח) ל"ל ופסור * (ט) ל"ל והקסה שפיטא שהוא לאמנע * (י) ל"ל ד' נכרי' ד' כ"ס * (כ) ל"ל צני אצולי' * (ל) ארוכות ס"י ר"י קל"ה ס"י פ"ד שחשבות מ"י לסי' משפטים ס"י ס' * (נ) ל"ל גבי :

מהרים בר ברוך

שכרי א"כ הוא עב להם שהקרקע עוב להם ליתומים כדליתא
 בהניזקין (דף ג' ע"ב) ועי"ל אי פסק שמעון א"כ יש לו זוזי
 יקנה בהם סקודה והדר מגבי לכו ארעא וא"כ יכול לישבע
 שאין לו זוזי ועוד י"ל דהתם שאני שלא הלוא (ח) לכו אצטין
 מעוה אלא זה תכר לו וקפן עליו במלוה ולהכי אי צבי מני
 לפוער לו אחו קרקע עאלמו ואפילו אית ליה זוזי וקל להצין .
 (א) ומיהו כ"ל דהילכתא כמר ולא מטעמי דודאי אינו יכול
 להצטיו משום שאין כשנעין צטענה שמה סוף אלוה' המנויים
 צפי כל הכשצין (דף מ"ד) והא נמי טענה שמה שמה הוא
 יודע א"כ יש לו לנהו מעוה וא"כ לאו ואפילו הוא טוען (ג)
 קודם שגא לפניכס ראייה צידו מעוה שמה של אחרים היו
 אפי' (ג) שמה פרע איהם לארס אחר או נחיס צמחה (ד)
 טקנה בהם סקודה :

סימן שס"א (ה) רשון מורי הרב מלר שיט"ו פ' י
 י"ש בכור (דף מ"ט) מי איכא מידי דלדידי מלי חצב (ו) וכח"ג אמרינן צפרק בט
 פשוט (דף קע"ג) אמיתתא חסריתא גבי התיא דינת
 לחסתי למלוה (ו) נכסי ללוה תקמי ליתצב
 כלוה סלקיה רב (ס) חן צדי רב יבא דככסי דלינש אינון
 ערצין זיי ותנא תונא לא יתצע מן הערב חסילה אלמא דלכל
 מילי יבדין לנכסי דין ערב ' מתאן יש ללמוד לאם לראוין הלוי
 מעוה לשמעון ולוי נעשה לו ערב צעד שמעון ואחר זמן טוען
 שמעון פרעתי לראוין שלא צפני לוי וראוין אומר לא פרעתי
 ולוי הערב אינו יודע א"כ פרע שמעון א"כ לאו דיוא הכי ישבע
 שמעון שפרע ויפטר וגם לוי הערב פטור דכי היכי דכשהלוה
 נשבע שפרע שז לא יבזה נתכסים המלוה כלום אע"פ שיש
 להם דין ערב הכי נמי כשהלוה נשבע נפטר הערב והאי
 דסקיל ערב מעיקרא משום דלי מישמדין נכסי ללוה שיפרע
 מלוה מן הערב וישועה תנא ויקרב :

סימן שס"ב (ה) מעשה אירע צבחה שכתב מניקי
 פצירו וקודם ששאלת
 תמה צנה (י) והדירו את המניקה בנדר ע"ר רבים שלא תחזור
 ועל דעת ה"ר יעקב כהן מתקובו זק"ל עשו כן והציר ראייה
 מלחמה פי אע"פ (דף ס') לרצ נחמון שרל לצי ריש
 גלותא ליתן הכן למניקה וליתנשא מיד משום דצי ריש גלותא
 שאני ללא הדרא צבו שלא היתה המניקה (כ) רש"א מאימחו
 וכ"ש שכיון שדברה על דע"ר רבים ללא הדרא צבו ונסלקו עליו
 גדולי הדור ואמרו ללא דמו מורא המקום למורא הצדיות
 קדאי' ויהא מורא שמים עליכס (ל) ולא כמורא צטר ודס כי
 אל מנון ורמזה הלא' דין רבים רתמיו רגע צאמו וסיים צרלנו
 א"כ הכועה מחסד שיפטה חסודה לאחר זמן אצל רבי ריש גלות'
 אלו היתה עוברת על דבריהם היו הורגים אותה מיד ולי הי'
 נרי' כמו כן לית הלכתא כרצ נחמון דשרל לכו לצי ריש גלות'
 דלמורא חסיק החס הלכתא את מותר גמלתו אסור אלמא דס"ל
 לצעל התלמוד שאין שום לך היחר אלא צמת שאינו יכול לצא
 צבוס ענין לירי תקלה דאם אימא שיהיה צו לך היחר א"כ
 לאשמעין

וחן הדין עמה משום שגז בית אציה ואמר החס המכנסת שום
 לצעלה ורלה הצעל למכור לא ימכור כו' עד מכרו שיהיה לפרינסה
 הצעל מוני' מיד הלוקחות פי' דאף הצעל שנוכר מוני' ופרי' מוני'א
 לאחרי מן הלוקחות ללא רלו כעמים שתקיים המקח שעה אחת
 לפי שאחר מיתח הצעל או לאחר שיגרשנה יוטלתו משום שגז
 בית אציה ואין דרכה של אשה לחזור אחרי צתי דינין כדאי' פ'
 השולח (ד' מ"א) דלהכי צעל המקח לאחרי כי מתורה כבר
 יולאה שליטה מכורה אינו דין שלא מתכר ומה שכתב רבי' משה
 חזן מיימון (פ"א מהלכי מלוה ולוה ה"ו וע"ש) דהא
 דלחור המערין עלמו (ס) המקדים נכסיו אין לו צבקות אשתו
 וגניו כלום ה"ה צבי' אין לו צבקות אשתו וגניו כלום ה"ה נגדי
 חול אצל צבדי צבז ומועדים בובה מהם ואין לריך לומר שא"כ
 היו צבז צבצת וכלי כסף וכלי ארז שהכל לצע"ס יפה כחצת
 דהיינו דוקא מה שזה חיקן לה וסמך שלו מירושלמי פ"ק דקדושין
 (שליה ה"ו ד' י) גבי האחים שחלקו שמין מה שעליהן ומה ששל
 גשיהם אין שניין ועפי' החס מי שעושה קטלא לנתו מביאין
 לענון ומולקין (ע) (וטעמא כדאמר) הרלויה להשתמש בהם
 בחול וכי' צין כלי רגל צין כלי שבת מביאין לאלבע ומולקין וטעמא
 יושום ללא יחאה לכו לצא לצי"ד ולשום מה שעליהם וצרייתא
 נמי בכחול קמא (ד' ק"ב) גבי המקדים נעשה כמו שהקנה
 להם כמות אצו וצני מעיקרא מיכו (פ) הירוע להם שהקנה
 להם מעיקרא אפי' צכלי שבת ורגל אין לו צבקות אשתו וגניו
 וא"כ נדיון זה כיון (ג) שהקניתה לו והס מיוסדים לה ואפסותיקי
 ייטו לרייה אין צב"ת גובה מהם אפי' כלי שבת וכלי רגל
 וכדאשמע צירושלמי דפי' מילתא האשה (הל' ג' י) וכנגד השום
 הוא שוקם פסוח מומש שמין דעתה של אשה שהיא רונה ללכות
 א"כ כליה ולפסוח אותם חונש וכו' עד וא"כ ארחה שאין ארס
 רשאי למכור צכלי אשתו והחס שמתא קאמר אפי' כלי שבת
 וכלי רגל דאפי' שום קאמר דפוסח מומש ועוד אי צכלי חול
 דוקא חירי מאי חיריא שהכניסה לו דליכא למימר דשמין דעתה
 אפי' הוא חיקן לה א"כ לריכא למימר שמין (ק) דעת אפי'א
 אינו רשאי כדמסיק בהגוזל קמא דנעשה כמו שהקני' להם מעיקרא:
סימן שם (ר) וששאלת על מה שפסק ר"ח
 בצעל (ס) חזן ר"ח

אית ליה זוזי לא מני לסלקי אלא צזוי והיכא דאמר ליה הלוא
 לית ליה זוזי ואמר חידן אישחצב לי לית לך זוזי א"כ משצטין
 אחורא א"כ לאו וכחצב דאין משצטין אותו משום דליכא דררא
 דומותא אי משום הא לא חיריא שהכי פסק ר"י כלישי' קמא
 (שנעוה דק מ"א) דאפילו היכי דליכא דררא דומותא
 נשצטין נ"מ חזר צו צבוק ימיו וכן עמא דצר ומה
 שכתב תראוין שמכר שדה לשמעון וכו' אי פיקס שמעון מגבי
 לכו ארעא והדר גבי לכו מייניסו (פסחים דף ל"א) וא"כ
 מלי ימיו לומר אישחצב לי לית לך זוזי מאי אהני ליה
 פיקוחי' עכ"ל גס מזה אין ראייה דהתם מי ישציענו והלא
 התם מייני שאין יתומים יודעים שצע"ס צא לטורפס וא"כ
 כשגא לבניהם קרקע לא יוכל האשטרופס לומר הכ' לי זוזי

הגהות

- (ס) ז"ל והתקדים . (ע) נ"ר רפ"ס הוא . (פ) ז"ל היכי שידוע שהקנה כו' . (ג) ז"ל שהכניסה . (ק) ז"ל דעתה .
- (ר) קלרות סיי ח' . ארוכות סיי ק"ט ראשיה . (ט) צבכיי ליתא וט"ס . (ת) ז"ל לו . (א) עיי' נעיל ס' שני' .
- (ג) צבכיי קל וט"ס . (ג) ז"ל א"כ היה . (ד) ז"ל או . (ה) ארוכות סיי שני' קלרות סיי פ"ג . הגמ"יי פכ"ד .
- מכ"ל מלוה ולוה א"כ . (ו) ז"ל כו' . (ז) ז"ל לנכסי . (ח) צבכיי נחמון וט"ס . (ט) ארוכות סיי .
- חמשי' חסונה מיי' להלכות אישות סיי כ"ד . (י) ז"ל למניקה . (כ) ז"ל יכולה לחזור . (ל) ז"ל הוא :

מדרים בר ברוך

פליג עליה יסוד ורבים הלכה כרבים ועוד (ג) דנמסקאח מוקי פלוגתייהו זו ביום דמיק דריש (ד) אפילו שלא בזמנה וריא דבי שמעון לא דריש וקיייל כחנא קמא צהא דאפי' מאן (ה) דריש ויו ה"א דריש כדאמר צמר הכי רב אלעזר בן פרמ גבי והנותר והודה לו רב יוחנן. ושלוס לך ולכל כמותך כנפש אוהבך נדבם מאיר צבדי צרוך שימי :

לאשמעין הא כ"ש מת וכן משמע באלפס שילב היה דבי ריש גלותא ופסק והלכתא גמלתו אסור מת מותר וכן הוא סדר שלו דבר שהוא עוסק ממנו חינו חזר ומדלב עליו אלמא לאין הלכה כרז גמון דשרא לכו לדבי ריש גלותא ואני שמעתי שהמניקה היה לה בעל וא"כ הצעל יכול להפיר לה כי נדרי עינאי נפש הם ואע"ג דאמר (ת) הנודר על דעת רבים אין לו הפירה (ז) ה"מ חסם אבל צעל מיפיר כמו שפ"י צפרק השולס אהא דאמר אבל ניסת אין מדריין אותה משום דמיפיר לה בעל והקפס ר"י וידיכוס ע"ד רבים ותיך אין מועיל דבעל מיפיר אפילו נדבם ע"ד רבים ופעמא הוי משום דכל אשה הנודרות על דעת צעלה היא נודרת (ס) ושמא הצעל אומר לה קיים לבי רשע אינו מועיל להפיר (ע) ואמ"כ אמר ה"ר יעקב אפי' לרדרי האוסרים אט כנס לא יוליא כיון דליכתא תנא צפי' אפי' (ק) א"י: תנא צנה למניקה מותר אפי' דליח (ס) הלכתא כותאי אפי' כהן שאיפשר סמכין עליה כיון דלכו היה מוילא צנע לא היה (פ) להחזירה עולמית דהויא לה גרוסה והביא ראייה מדאמר צשמעין (יבמות דף ל"ז) כיון דאיכא רבנן דפליגי עליה גבי אשה כהן כיון דלא אפשר עבדין כרצנן אבל הכא כמאן יעביד אי כרב מאיר הא יוליא וכו' משמע שאם היו אולאים שום תנא שהיין יכולין לשמוך עליו להחיר היינו מתירין דיעבד אשת פהן כדליתא גבי נפל (ס) שהרי מן הדין היה לן למימר בכל דוכתא הלכה כרצנן דהוה לן למיזל צמר רוב וולדות שאינם נפלים דהא בכל דוכתא אזלינן צמר רובא אלמא מומר צעלמא הוא ולהכי באשת כהן סמכין עלייהו אבל נדרון זה לא סמכין כלל אהאן דאמר נהנס צנה למניקי' מותר והא דקאמר תלמודא אי כרב מאיר וכו' משמע אי היה שרי הייתי יכול לומר דמסקיא סמכין עליה לא לפי האמת אלא לפי פשוטו השיצ לו כלומר צנה תוכל להסתפק אי כרב מאיר היה שרי הייתי יכול לומר דמסקיא לן אי עבדין כרב מאיר אבל השתא דכו"ע מלכרי גיעא תמיהני מה עלה על רוסך להסתפק כלל צנה ועוד אין ה"כ דהוה מלי למימר כרב מאיר דשרי לא עבדינן כותאי אלא האמת משיב לו רבצ מאיר אסר עמי :

סימן ששה (ו) היוצא בסליח שאינה מלווינה כהלכתא סייג סלחת

(שנת דף קל"ט:) מכאן אוסרים ללאת בסליחות שלנו בשנת סוף לעירוב דשמא איכס עשוין כדון וכמו כן אין לנו 'מכלתא ועיקר הוא תכלת. ומ"מ צדוכי מצדכין עלייהו להעסק צלילים מספיקא כי אין זה אלא ספק צרכה לצטלה לזיל ספק לשאת משא צרכות הרבים כגון (ר) צנר שלא כדרך צניטמו ודאי אסור מפי מורי שימי' משמע מפירצותיו שצירפת :

סימן ישו (ח) אמרות אלוני אמרות סבורות לפקוס מיינס עורות

להקפיה (ט) עוד יקרות להצין ולהורות פי של אורות סליו ואשר נסליו ונטמי אגליו עים צירים שופטים על כל גזותיו לפים הוא ידידי שמורי ה"ר ילמק הנני משניך לפי (י) עומד הדעת שצדוכי שהיה צכתנך שחממת על שהייתי מלרף בסל כל העיסות אשר אפיינת ונוסל מאשר סלה על כוונן וכחצת דרי אליעזר לא אמר (סלה פ"ב מ"ד) הסל מלרפן אלא למומרא (כ) בפסות מנשיעור לסייב על ידי לירוף אבל לקולא לא אמר דע לך ידידי שכל לרפת נהגינן כן וכן קשר התרומה פסק כן ויודע אני שרליח דצריך צבתי העזרי ולהא לא רחית מסקנא דמילתא כי צדוק דצרוו כתנ דודאי שרי לעשות כן ומה שכתבת חמילה דלין לעשות כן מדאמר פ' כסם (פוסה דף ל') שחי עיסות אשת סמאה ואשת סבורה נוסל כדי חלה מעיסה שלא הורמה סלחה ונותן פמות מכביצה צלמנע כדי ליסול מן המוקף וקשיא לך מה לריך להקיף אמאי אין הסל מלרפן כא לא קשיא כלל כי הירושלמי הקשה אותו ומחרץ משום דלחת סמאה ואשת סבורה וכל דבר שהוא מקפיד על שמירתו אין הכלי מלרפן אבל המנהג שאחה נהוג שאחה נוטל מכל עיסה ועיסה מעט ואחה עושה מכל הפלות חלה אשת אין זה מנהג כשר גם מחוץ שאחה משעה אותה הם צדין לדיי סימון :

סי' שישו (ז) גבי זימון אמר לנו כמו כן שנים מפסיקין לאחד עד הון ומייסי

רהייה ממס' צרכות (ז) מ"ה: גבי רב פפא דלפסיק לצדיי ומסיק כהם מילתא יתיחתא הוא דעבד לנצבי' כלומר סטס הפסיק רב פפא (ח) וקדם אסד לנצו כמו כן צעלמא אס רוליס

סי' שישו (כ) ושוארת על כהן אחד העולה לדון אם הפסן (ט)

לקרות (ת) כהנים אס לאו דבר פשוט הוא שאינו (ח) כלויים דמסקינן הלכתא כותאי דאפי' צפי' אלו כמאריין (דף ל"ט) אמריי נקטינן לצי' קורא כהנים לאחד אינו קורא כהן דכחז אמור לבס נשים ולא לאחד :

סימן שסד (צ) ושוארת על מילה שלא צמנה אס מותר למול צלילה

נרי דאינו אלא ציום דהניא צפי' הערל (דף ע"ג:) צין צומאי צין שלא צמנה אינה אלא ציום ואע"ג רבצ אליעזר צרי' שמ עון

ה ג ה ו ת

- (מ) ל"ל השולס דף ל"ז • (נ) צהכ"י כחוצ כ"ש וט"ס הוא • (ס) ל"ל עוד הקסה ויהא הצעל כוי' • (ע) ומירץ שמא יפיר לה צלחש קודם שיקיים לה • כ"ה צח' מיי' • (פ) צהכ"י ליחא וט"ס • (ק) דשאי' • (ל) ל"ל ויש לדמות דשאני חסם שפרי כוי' • (ק) צהכ"י ליחא וט"ס • (ר) ארוכות ס"י שכ"ג קלרות ס"י כ"א • (ש) ל"ל לריך' • (ח) ל"ל כהן • (א) ל"ל קורא כלום • (צ) ארוכות ס"י שכ"ד קלרות ס"י כ"ב שו"ת הרשב"א ס"י תתע"ז • (ג) ע"י שו"ת שאגת ארי' ס"י כ"ג צדפור • (וכבר מיישב תמיהתו צח' צית אפרים סיו"ד ס"י הגר"צ) • (ד) מוציוס • (ה) ל"ל דלח דריש ואו ואו הי דריש • (ו) שו"ת הרשב"א ס"י תתע"ט • (ז) מ"ש כאן צנר לע"ק דעיקר הקפידא הוא משום כחוסין דגם סוטי לצן חשיבי הו"ל ודליוין להלטרף להכלת ולח צטלי ועיי' במלממה פ' צמה מדליקין בגר"צ (ח) ארוכות ס"י שכ"ב קלרות ס"י כ"א שו"ת הרשב"א ס"י תתל"ד • (ט) ל"ל אור • (י) ל"ל אומר • (כ) עיי' בהשנות מיי' לבי' זרעים ס"י י"ז בגר"צ • (ל) שו"ת הרשב"א ס"י תתל"ה • (מ) ל"ל עם אסר • (שית)

מדרים בר בראך

רוטם שניס (כ) יספוק לאחד פסוק שזמן אחד אינם מיידין
אבל אחד מייב להפסיק לשנים: מפי מורי שימי:

סי שסח (פ) צור ישראל יואל לתת ידך לאל
ידידי המ"ר שלומיאל כפס
השאל ודורש שלומך וטובתך ובקרה אחיבת את הנ"ל צעיתי כי
יפה כחנת לאסור המאכל שליבו צנינה שגולה צוי"ע דדבר
שום לו תמיינן הוא ואסיי חאלף לא צטיל (צנינה ד' ד' י')
וכן פסקי רביי אפי הצורי (ע) והא דמקשה מההיא דמילין
(ד' 41: אה ד' י') (פ) מההיא דמ"ע ערלה (פ"ב ע"י)
דני' וני' שמות מנשרטין חלפא דלריכי ירוק דלריכי שיעור לחבל
לא אמרינן סיון דלטעמא עמיד לא צטיל י"ל הכס אייבי
שנפלו לתוך תפלין של מוליך ואלא לתוך הקדיחה דורחיה תפלין
לתוך תפלין לאו לטעמא עמיד וכן משמע פ"ב דע"י (ד'
ס"ו וע"ש בחובי ד"ה תפלין) וההיא דשאר (ע"י ד' מ"ט)
דאמרינן דאינו אוסר עד שיהא בו כדי להסמיך לא קשיא
דלפיג דשאר לטעמא עמיד (ג) ולא צטיל אפי"פ שיש מן
ההיכר יואר: תמאחיס' או יואר מחלף לא צטיל
אבל אם (ק) אין בו כדי להסמיך צטיל וכן יש: לפס"כ נמי
גני תפלין דעמינן שיהא בו כדי לחבל וקל להביין: וכן
תומץ נקדיחה לא צטיל אם יש בו כדי ליתן טעם אפי"פ שיש
מן ההיכר יואר מ"ט: כיון דלטעם עמיד:

סי שסח (כ) ועל אודות היישוב אם שמעון
וכניו טוענים חזקה שיש עמה

אע"פ אז יש להם כח זיישוב לגור עם ולמחות לכל מי שחא
לגור עם ללא רשות (ט) אם יצא ראונו עדים שהם מקורות
א"י לא היה השאי למחות אז אין להם יישוב דגזלן ח"ן
זקה (צ"ב ד' ע"ג) דאי לא דמורי לי הוה מעטי לי
ומרי' לשמורה אבל אם שמעון הוא מקור וצניו אינם
אורות אז יש להם לצנים כח חזקה דפן גזלן יש לו חזקה
היכא דאחא צטעמתי דפשי"ט (שס) ולא מכת אצין הי"כיון
דצניו טוענין צמאחם שיש עמה טענה יש להם חזקה ושלומך
יגדל לפד כפס חוכרן כדע' מאיר צ"י ברוך שימי:

סי שע (ז) על ראונו שקיבל עליו עדים שנבעו
בעדותו ולאחר שהעידו עליו צצ"ד
כלה לסקול אותם יען כי הם נוגעים בעדותו כ"י דראונו אינו
יכול לחזור בו להלכה כמכמים (פנהדרי"ד קב"ד) (דהדעת)
עדים כגמר דין דמי כדל' ר"פ שצעות העדות (ד' ל' :)
והוא ל"י כההיא דמי יש: נוסלין (ד' קמ"ז) עברי גזנת כ"י
רטוקה השצט וסוג ונשצט אינו יכול לחזור בו ומה גמר דין
יש לשם אז ע"י דין אלא ודאי שאין אסריו כלום עוד
כמו בעדלת עדים דחו לא מלי תסקרי צענין אחר דכיון
דהגידו שוב אין סוזרין ועגידין (כחצות ד' י"ט) וכן כשנשצט

הבעל דין על פי שכנגדו הוה ל"י כנמי דין לגני דיינין שמשאמר
איש פלוני אחא זכאי שוב אין רגילין לישא וליחן צדין:

סי' שעא (ג) ועוד נוסדין בכל המלכות שז"ס יש
לימוד דין ודברים על הקהל
עבור המם שהוא לריך ליתן המם תחילה ואח"כ יבצע הקהל
לדין כי הקהל רוצים להיות מוחזקים בכל שעה ורחיבי חני
מביא להם מהא דאמר פ' איזהו נשך (ד' ע"ג): מוהרסקייבו
דהני עטפא דמלכא מנחי דינא דמלכותא דינא ועוד כיון
שכל הקהל שותפין בזה המם שותף אינו מולק שלא לדעת
פצירו (צ"ק ד' קמ"ז): ורשאין צני העיר להסיע על קלמן
(צ"ב ד"ח) וכ"ש לצנות ממנו חס' הצא לשנות עליו הראיה:
סי' שעב (ג) וששאלת אחא חלופי ומיודעי
הי"ר ימק על שנים
שותפים צמוז אחר וכלה האחד לעכבו ואמר לפצירו קח לך
תלקך מן הגוי לאו כל הימנו ויפה הבלת רל"י מהגזלן צחרא
(ד' ועוד אמר צ"י המקבל (ד' קה) אמר רבא הני צי
חרי רענדי עיסקא ואל"ל מד לסצרי' חא ויפליג וכ"י (ה) מלי
א"ל הכ לי פלגא דירי ופלגא דירך אי מטי לך פסידא דריחא
צהרן א"ל מאלא רבי חרי עדיף כ"ס דלאו כל כמיני' ליקח
את חלקו ולהסמיך את מצירו על קנן הצני על פכויס אשר
פיהם דיצר שוא ושלום מאיר צ"י ברוך שימי:

סי' שעג (ו) דגני משיב צקלרה על דברי ריבוח
אשר מעבר כי יפה דנו הדיינין

שראונו יבצע שלא פפע צמוז מיהו אם אמר כדצרי שמעון
שראונו מחל בגוי כל המזב לע"פ שאמר לו שמעון כל מה שבעשה
צסדך תעשה צצלי מייז ראונו לפרוע דלא תנא צצ"י המובל
(ד' נ"ב) קרע כסותי ושצר כדי מייז היכי דלא אמר לו ע"מ
לפסוק כ"ס היכי שהשליטו על המזב להטיל מידם ולא למחול
להם דהוי כמו אחי ליד"י צחורה שמירה חלטי אמר צמר
הכי קרע כסותי מייז (שס נ"ג) כ"ש שלא ח"ל מעולם
למחול לגוי המזב שמיז י"ש לו לפרוע לפי אומדנא כמה היה
שור: חלקו של שמעון לזכור צצמות אצומנים מיד אבל לא
יפרע לו כל דמי המזב אלא לפי טובת הנאה שבו כדחנן פ"ק דמכות
(ד' נ"י) מעידין אנו בלי"ש פלוגי שגידם את אשתו ולא נתן לה
כתובה עד אונדוין כמה אדם רולה וכ"י ודכותי' איכא
צחצחול (ד' פ"ט) וכן יש צצמוך (מכות ד' ג') מעדיין
אנו איש פלוגי שפייצ למצירו חלף ז"י וכ"י (f) עד כן
ראונו יבצע שלא מחל לו ולא פפע צו ויש לו לסייעו לחצונו
מן העכו"ם מפני השצת אצירה:

סי' שעד (ח) וראובן שחובע לשמעון שמפר
אומו ויש לו עד אשר
וגם העכו"ם מעדיין עליו יבצע שמעון להכחיס את העד צצפי
עכו"ם דלמ"י מקור צצעים צציה היא אם עשו תקנה גז'
צמסור (צ"ק ד' פ"ב) וסלקא צחיקו והמוציא מצירו עליו
הכא"ש

הגהות

(ג) ל"ל יספיקו (פ) ארוכות: סי' ק' קלרות סי' ע"ו (ע) ל"ל וסוקי' עוד משוש דצנינה צצחצטיל לצחוח ולפעמא
עבד ולא צטל והא כ"י וכ"ה צמדכי ריש: צלח: וע"י צ"י סי' תקי"ג: (פ) ל"ל אהיה: (ג) צני שחן: טעם:
(ק) צכ"י ליפא ויסי' (ר) ארוכות: שס קלרות סי' מ"ז מרדכי צ"ב פ"ב סי' תקל"ב: (ט) ל"ל ואם (פ) ארוכות
סי' חש"פ וסי' חקקטי' קלרות סי' מ"ח שו"ס הרשב"א ח"א ס'ו תתסי' (ח) ל"ל והעדלת: (צ) ארוכות: שס קלרות סי'
מ"ט וע"י מזה מרדכי צ"ב פ"ב סי' תקכ"ב: (ג) ארוכות: סי' תתקמ"ז קלרות שס מרדכי צ"ב פ"ב סי' ט"ז שו"ס
הרשב"א ש"ח סי' תתסי' (ה) אולי כיון לדי קט"ז צ"י שאני נטירותא דצי חרי' (ה) ל"ל ואי (ו) קלרות סי' כ"ב
מרדכי צ"ב: פ"ס סי' ל"ו שו"ס: הרשב"א סי' חלף ל"ז (f) ל"ל על (פ) קלרות: סי' כ"ב מרדכי צ"ב פ"ס סי' ל"ז שו"ס הרשב"א
ח"א סי' חלף: פ"ס:

מהר"ם בר ברוך

לד

שנאל לא נהרגו במקום קציעתן אלא כשילאו פון לביה דכהאי
 פריך בזויר (ק) שזוקא אשכס וקירט הא לא קשיא דאפי' נהרגו
 פון לביה אמרינן ראשון ראשון שינא נהרג דכל דפריש מרובא
 פריש ואיכא למיעבד דתסילה נהרגו חרצט מן האז ורי' בנחמי
 עד שלא נשאר אלא אחד מהם (ג) ורי' בנחמי עד שלא נשאר
 אלא אי' מהם) והאשה ומהנך תרתי שנשארו איכא דלא סמיקא
 איזה מהם נהרג תסילה וישלקו ואין לומר דלא אשכסן כל קציע
 אלא צדיקי נפשות ואיסור ולא צדיקי ממונות דצדקה זו פרוץ
 משום דקרא וחרב לו רגמרינן מיני' כל קצוב (סס) צדיקי
 נפשות תביב איכ' צדוקטורין ענין אלא ודאי איך למקל וקלה ים
 קעבד עדאמר סי' מי' שעת (ד' קמ"ז) נפל אבנים עניו ועל
 מורישיו וכי' אע"ג דיש למרש על כל אחד ממורישיו משמע
 נמי אם היו מורישיו שנים צדיק עני' כופות ובעל סוד מהם
 אחד ועיכ' לא פליגי צדקה דאמר נכסים צדוקתו אלא משום
 דיורשי' האז יורשי' מורישיו הם ודאי וצמי' ספק ואין ספק
 מולא (ט) ודאי אפי' משו מורישיו חסלה וירשם ראונו אין לו
 עד שיבגורו צ"ד דהער' העובד לצדקה לאו בגווי דמי' כדמי' פי'
 הסולן (ד' ל"ט) אבל צדוקן זה אידי ודאי ספק הוא דהללו
 צדיק לירש והללו צדיק לירש דל"ה יסלקו ואפי' (ת) אין ספק
 כשמואל דאין אדם מוריש שבושה לבניו (שבושה ר' מ"ז)
 שהרי אם נת העבד ראשון היא ראוי' ליעול כחובתה בלא שבושה
 דכל כה"ג שנאמר פתאום לא סייטינן לררי' וכן פי' רבי' שמעון
 מנאכל על קשיא שמקשינן בניי נפל הביט עליו ועל (ב) מורישיו
 (צ"ב ד' קמ"ט) וע"ש בתום (י) למ"ד לביה נכסים צדוקתן
 וימנוקו והא' אין אחד מוריש שבוש' לבניו ותיק' רבי' שמעון
 מייבב דהכא ממ פתאום אלא אטיקא דעת' לאתמושי' לררי'
 אלא היבא שמת על מנתו כדרך כל הארץ וציישוב דעת' דכל
 כה"ג הכו דלא להוסיף על מילתי' רב' ומואל ואפי' אחיל
 רצ' ושמאל איירי בכל ענין מדלא משני האם בפי' הנשעין
 (ד' מ"ט) הכי על כמה פירכות דפריך להו מייס' אין לא
 קיי"ל צדקה כחותיה דהא אפי' הואו דשכיב ושניק (ב) מהא סיד'
 ההם (סס ד' מ"ט) למימר הכו דלא להוסיף עלה ויהי
 דאטיקא מה' לי' שלא פקדנו אלא מ"ל שלא (ג) אפי' מהם
 דאין טעם לחלק אבל הכא שיש טעם לחלק כדפי' (ד) נמי הכו
 דלא להוסיף' ולרינו יוסף לנו אומן ונזכרם לעידדו צדקה
 וצטרכה מאיר צרי' ברוך שיפ"י :

סי' שעמ"ה (ה) דשיב ר' על ראובן ושמעון שעשו
 עיסקא זה עם זה וא"ל
 ראובן לשמעון תן לי הונתך שכל מה שתרויח שחליק עמי
 הריוח כולו מזה לימים צלו לחלוק הריוח א"ל ראובן לשמעון
 השבע לי שלא הרווחת יוסר ושמעון השיב כבר נתתי לך אמונתי
 שהיא כמו שצוה ואלא אשבע יותר כרי' דלתיק' לחזור ולהשבע
 שצוהת השופטין והאפטרופסים הנשעין שלא צטענה (שבושה
 ד' מ"ט) דאפי' דלמרינן ימך הרי זה שבושה (ניר ד' ג' י'
 מ"מ פתינן שבושה צדוקתן ספק כדאי' פי' שבושה דיינין (ד'
 ל"ט) האי דייכא דאשבע צדוקתן שבושה נעשה כמו שטענה
 צדק

הראיה וישבע שלא הפסיד על ידו כ"ש היכי שאין עדים אלא
 עד אי' שישבע להכחיש את העד' ושלוס מאיר צרי' ברוך
 שיפ"י :

סי' שעמ"ה (ט) ראובן שהלוה לעכו"ם וצא שמעון
 לעכו"ם וא"ל אלוה לך צפוסת
 ותסרע לו אינו מייבב לבלם לו כלום דלא צרי הויקא ואין כאן אלא
 ספק גרמא (י) לקרותו רשע דהוי רשע עמי מעני' המזמן
 צפורה וצא אחר ונעלה נקרא רשע : (קיווינן ד' כ"ט)

סי' שעו (כ) ראובן ושמעון שהיה להם שותפות
 בחוב אחד ולאחר זמן נאן
 שמעון חלק חצו לראובן והשתלם אינו יכול להקנות לו שהצריח
 שאמר הלואתי לפלוני אין הלואתו לפלוני (צ"ב ד' קמ"ט)
 ואפי' בקיין אבז קרקע אלא צממעד שלשתן והא' לא שייך בעכו"ם
 (ל) כדפרי' וא"כ של שמעון הוא כל מני
 הריות :

סי' שעו (מ) ובוה לא דקדק שכתבת שהמנהג
 נפצרו מעות קרוב לשכר ודמק
 להפקד שאם הפסיד יהיה מני' הפסד על המלוה אינו כן
 אלא גובה הקרן ואינו גובה את הריבית אם יש שם
 ריות (מ) :

סי' שעמ"ה (ס) ראיתי נכתב בנחמי צדיק נפל הביט עליו
 ועל חרצט בנחמי ועל לאה אשתו
 יורשי' העבד אומרים האשה מתה כחלוהה ואמריה מת העבד
 ורי' בנחמי והנני יורשים אמות ואמיה של לאה אומר אמותי מתה
 אחרונה (ס) והנני יורשים כתובתה ויש מרבותיו אומרים שלא
 יעול אחי לאה אלא חלק י"ב מן הנכסים ואשבי לה צפסיקות
 וספיקו ספיקות דילמא העבד מת אחריו ואחיל לא מת אחריו
 שמת צמ אמת מתה אחרונה ושמת הסבי' ושמת הסבי' שמת
 הרביעית ואני בעניתי' י"ל דאפי' דיורש העבד צמ מתה הי' כופות
 (ע) ורי' בנחמי אין זה אלא כס אחד דקיון דקיון קצועין אמרינן
 (כתובות ד' ע"ו) כל קצוע כמסכה על מטלה דמי וכס אחי
 לאה שקולה כנגד כולן וא"כ לא שייך לומר ספק ספיקא ולא
 דמיא הך מילתא כלל לתסק ספיקא דעלמא דמי' מנעמא דכל
 קצוע והכי אמרינן פי"ב דזויר (ד' מ"ז) ההאומר לשלומו לא
 וקדש לי אשה עד אהינה לך דלא כיד פי' אשה שקצועה צבית
 משום דכל כבוד צמ אלך פנימה ואיכא למימר דאסור בכל
 הנשים אפי' שלא קידש לו אלא אמת מעטס כל קצוע וכן פי'
 (פ) משכ' ר"י ור"מ שפי' שם צבי' אין ראוי' משכ' אע"פ
 יש ראי' מפי"ק דכתובות (ד' ע"ו) אי' דלזלי' אינהו נגבה כל
 דפריש מרובה פריש הכי צמאי' עסקין דחולס' איסי לגבייהו ורובל
 קצוע ולא דמי לה"כ צביו צנות גשווא' היו גם צבליהן חומרים
 כל אחד אשמו מתה צאפורה דלא ודאי כל אחד הי' נוטל חלק
 שפי' דיש לזה כס כמו לזה אבל השתא דליכא אלא שני צבלי'
 דיין אפי' דזה צמ מתה העבד ורי' בנחמי חס מהם אמותו
 גידלא הואיל ואמרינן כל קצוע שקולין (ג) וישלקו ואין לומר

הגהות

(ט) ארוכות סי' קמ"ט עיי' קלרות סי' נ"ט עיי' . (י) ל"ל אבל מותר . (כ) קלרות סי' ס"א .
 (ל) ל"ל ד"מ עיי' סו' גיטין דף י"ג ד"ה בנעמד (מ) קלרות סי' ס"ב (נ) ע"ל סי' תכ"ו (ז) קלרות סי' קע"ג מרדכי צ"ב ס"ס סי' תכ"ח
 תהלימת שבושת מ"י למ' משפטים סי' ה' . (ס) ל"ל והנני יורש' . (פ) ל"ל מכת ראובן . (פ) ל"ל סס . (ז) ל"ל הן .
 (ק) ל"ל דלמא . (כ) כ"ה צבלי' זמ"ס הוא . (ט) ל"ל מדי . (ח) אם הלכה כרז' ומואל . (ז) ל"ל אשתו .
 (צ) ל"ל אחי . (ג) ל"ל סקרי . (ד) ל"ל אמרינן . (ה) ארוכות סי' תר"א קלרות סי' קע"א מרדכי שבושת פי"ו סי'
 חסמ"ה :

מהר"ם בר ברוך

שארמח שמכרתי לך משכנתי להחזיק עליהם ז' זקוקים של ריוח להדיע דלא מערתי לך חלא להחזיק עליהן הקרן ואנחנו מקבלי טענות מקרנו ללאה הכרע מה אירע לה מאוחר ז' זקוקים שלפני יומים אמרם לרפל טעמיה י"ד זקוקים לריוח ואז חטלי לסלק ז' זקוקים ועמה אמרם שלח מלאה שום ריוח כי אם ז' זקוקים שבעלה שפלקה ולא השיב לנו כי אמרם חזן לי שום ריוח עמה יוחר כי כשנא לירי הריוח (ג) כשלקחת י"ד רייר או כי (ד) שילקח אותם והולאחי שלקי ללורכי כי כן חטניו זכינו כי כל זמן שארמח אוליא לחלקי (ט) ושלקו שמחי על קרן שלה וכן עשיתי כפעם בפעם ועמה סוף פאשר נאו ימי השילום לא מלאחי יוחר על הקרן כלום חלא אותם ז' זקוקים שנטלתי לחלקי ולא ידעתי החיך נא הדבר לו נגנב או מה הקרני ועמה ילמדנו וירמנו מה דיכה של לאה מאחר שחמילה הורמח לרפל טעמיה י"ד זקוקים לריוח אם יש ללאה (ט) הז' זקוקים אע"פ שאינה מולאם מעמה חלא הקרן וז' שלקחה היא וגם מאחר שבעלה כפעם סמי הריוח ללורכה ופלי (ז) שמה על הקרן אם יחי' אוחו ריוח כקרן להשביעה פלי אם שפעה זו או לא יהיה כקן להיות פטורה מעום מיגו וגם אם היכולת צידה לא רפל להחזיק אותם ז' זקוקים של הריוח על המשכון ותנאר לנו נאר היסוד: ה"ש שורי ה"ר מאיר שו"ח י"א שאלו משאלו שלומים הנאמרים והנעמיים ר' יעקב ור' שלמה ור' שמעי הכהן כנפש הרשום מעה ונאחי להודיעכם כי דקדקתי במכתבכם ועלה צדיקי לפי עניית דעתי אשר שלחה טוענת ומורה שאוחר ז' זקוקים של חלק רפל פורה ועשאתו קרן והלוייה אוחם למחית שכר כמו מעות של קרן כראשון פרי היו צידה (פ) הי"ם זקוקים למחית שכר וקוי"ל האי עיסקא פלגא פגום (ר) פקדון ואם רפל קללה ללאה דינר בשכרה מה שהיא טורחת בשלך הפקדון שלח פטרס כסום בשכר חלק המלוה דהש"ת לא הוי ריב"י כדמשמע פ"א ח"ו (ד"ר"ם) (ט) לא טוענת שנגנבו או שנאבדו פרי כל אשריו של לאה ומשלמת כל הי"א זקוקי' דחלקק פגום שיימם אפי' באונסין או חלקק פקדון נמי כיון דשקלא אור דינר בשכרה נהי דבאונסין לא מיישיבנא צניב"ז ואצירה מיישיבנא צדין שומר שכר וכן פ"ט וכן פ"י רבי' אב"ן אע"פ שרבי' יצ"ן פ"י צ"מ העקבל (ד' ק"ד): דלא הוי חלא כשומר פום חלקק פקדון אפי' כי שקיל תרי חלתי נאבר ופלגא כהפקדון וכן פ"י רש"ם פ"י המוכר אף היות (ד' ע"י): גבי שער שום היולא על היחומים דהיכא דנגנב הכל או נאבר לא משלם חלא פלגא כמו היכי דנאכס הכל אעפ"כ נראין דברי ר"ם ורבי' אב"ן כיון דשקיל אנדא למה לא יהא שומר שכר ועוד כיון דרפל מושקא אפי' אם חטלי לומר דמסקת לך דינא הוי עבדין כוחאיהו ולא מפיקין מינה ערבון שצירה מפסיקא ודיינין כפר"ם ורבי' אב"ן ואפי' אם היכה לאה טוענת מה שאמרתי לך חמילה שהי' מגיע לחלק ז' זקוקים ריוח טעמי' שמשכון לאו כל כמינה לומר כך ולא מיציעה הכא צנידון זה דלא עהמניין צנבו דמי ציעה אמרם לא אמרתי לך שהיה (ח) ז' זקוקים ריוח דלא אמרין

צדבר משנה וסחר (ו) דלא נקיס לפסן צידו ואע"פ דאמר פי זה בורר (ד' כ"ד) ה' סייב לצניו שנועה וא"ל דור לי צפיי נאך והפטר מן השנועה שאמח סייב לי (ז) הא לא דמי דהכא צדון זה שחקע לו כפו עדיין לא היה סייב לו שנועה וגם לא ח"ל חן לי מאוחר והפטר לאמר זמן מן השנועה חלא עשל להשולה דגים מן הים פשכס זוטרי שקיל עשכס צרבי שקיל (צ"ק ר' ע"צ) והשטה זו שחן לו לאונוה ועמה ספן שישנע לו כמו כן ורבי' שיש לו לשנע צניקתה ספן כמינה עמה שפסון וטל ס"ח דקוי"ל ראש"י שנועה דרננן צעי אנקוטי ספלא כדמשמע בהשולס צניסין (ד' ל"ה) וצ"פ שנועה הריינין (ד' מ"א) (ט) כדפירש"י דמי' פ' הכותב (ד' פ"ט) וגם כ"ו עלמו סזר בו פ' השולס צניסין (ט) ואין לומר כיון דשנועה שוחמין ופסורופים (שנועה ד' מ"ם): מעום דמורו התיכא והאי כיון דחקצ כמו לא מורי התיכא הא ליתא (ט) דהס חזן לך חלא מה (י) שנגלו סמתי דלא האמירוהו חלא בשנועה ובזקוקי' ספלא כדון כל שנועה אפי' אם נשנע כלי נקיסה ספן לא מהימנין ל"י. מאיר צ"י ברוך ש"ס:

פ"י שם לאה טענה אם רפל לדון וכך אמרם עשכנתי חלניך עשכנתי ומדיתי עד ג' זקוקים ואמח השיבי לי משכנתי ורפל משיבנה לא כי חלא עדיין משכנתיך ממושכניס חלי צ"א זקוקים וכך היה הדבר מחמילה כלויתי לך עשירי זקוקים לפני ריוח עקלתן היו של יתומים ומקלתן נפקדו חלי ללורך לימוד יתומים מן הריוח ולעשות מהם צרכי צוה ומפרעמי הכל עד ד' זקוקים וז' זקוקים ריוח המגיעים לפלקי כי כך אמרתי לי טעמי' (כ) י"ד זקוקים ריוח ולקחת ז' זקוקים המגיעים לפלקך וכאשר נחת הי"ו זקוקים המגיעים לפלקי כשאר עדיין משכנתיך צידי להחזיק צבם עד י"א זקוקים ד' של קרן וז' של ריוח ועמה חני לי אוחם (ג) י"ד זקוקים ואחרי לך משכנתיך עד כחן טענות רפל. ולאה אמרם דברך למיתים שנטרתי לך סייב ד' זקוקים קרן חלא נחתי לך משכון עבור זק' שמישכן לי כצ"ס אפ"כ פאוחן עלמון מעות שהלוייתי ואוחם ז' זקוקים של ריוח שאמרתי לך שהי' להם להביע לפלקך סיפסמי אשריון לאמר כך ולא מלאחים (ח) מן הקרן רק אוחם הוי זקוקים שנטלתי לפלקי ולא ידעתי מה היה לי ומה יקרני ועל זאת השיב רפל. אמח הוא טענה לי מעות של גוי חלא אינו טוב כ"א י' דינרים ואיני לקפו עבור זקוק כי כן לוייתך שלח חלווי אוחם כהקף חלא על משכנתי צפומים אוחם ז' זקוקים של ריוח שאמרתי שמישמה אשריהם ולא מלאח אוחם ידעתי שהולאח אוחם ללורכיך על יד על יד כי לא היה לך שום דבר אשר להוליא שלח ה"י בידך כלום כי אם מריוח אוחם ז' זקוקים ולאה משיבנה מה שחא אמרתי שניויתי שלח להלוות חלא על משכנתי טובים להד"מ כי הלוייתי סחם ועוד אוחו הפכומים שהיו עשכון שלו באמנתי לו צפוי ומעמיס שהי' סייב לי ליטרון צלל משכון ופרע י' וכן שצורה גס עמה ולא פשעתי צממוך כלום ומה שחא אמרתי שהולאחי מאוחר ז' זקוקים ללרכי להדיע חלא איני יודעת מה הקרני צבם ומה

הגות

- (ו) ז"ל מעום (ז) ז"ל אינו יכול לצורו (ח) ז"ל ודלא (ט) ר"י דפ"ם הוא וז"ל דאין לך כ"ו
- (י) צבכ"י שנמנו ופ"ם (כ) צבכ"י ז' ופ"ם (ג) ז"ל י"א (ד) ז"ל כשלקחת
- (ט) ז"ל פלקתי (פ) ז"ל ופלקה (ס) ז"ל להשיב (ז) ז"ל השני (ק) ז"ל הי"א (ר) ז"ל ופלגא
- (ח) צבכ"י ליתא ופ"ם (ט) ז"ל ולא

מהר"ם בר ברוך

לה

ד'הסם לא נתכוון להפקדש לו האשכ אלף צבוק וכן המוכר לא נתכוון למכור חלה בפריטי וכיון דלא קיבנה מינייהו מה סהס רוליס והוא לא נתן המשכון בחורט פדעון חלה בחורט משכון בעלמא חינו מועיני המשכון לגמור הקנין חלה הכא הרי (ג) לא היו ללוא מענות של רסל וקיבלתם מנחה ונחנה לה המשכון בשני חסריות מעוטי' הויז לי' רסל (ח) (ככל כצעל) שקוים משכון ועצור המשכון שצומד זקוק וחינו סוה כי חס' דיגרים חלה על משכונות עוצים ועברה חלה על דברי' והלוותה על המשכון זה שהוא גרוע מיינת נשלס כל הזקוק והעי' שהלוותם צהקפה חס' יס ריוס חמלוק עמה גריוס ולא צהפקד כמו (ז) שפירש' פ' הגזול קמא' וחס רסל אינה רוצה לישבע חספוך השנועה על חלה (ס) והחלה חלה לישבע חס' על חלה החנינה עמה כלום שלא נהלוותם חלה על משכונות סוצים ועוד חסצע שהנוותה עליו זקוק ושלא פשעה דדבר כי העכו"ס היה נחמן צעיי' בכותה שעה' ושנים מחיר צ"ר צרון שי"י :

סי' שפא (ע) להאריר חין פנאי וצקורה חשיב חס הנרלי' צעיי' חלשד הרלוני מן השמים אלופי ומיודעי הס"ר ילמך והס"ר שמואל ור' יחיאל שאס הוא כרצרי החובן שהסר לקח כל מה שצמד ולקס גם חס של חלה ושוצ כשחפסר לחובן הכל כדי שישי' ערצים בשביל לחובן ח"כ קחמח דמילחא בחייאשה חס' (ס) חלה משלקסם השר וקניניהו לחובן ביחוש ושינוי רשות והעי' דחמר פ' הגזול צחח' (דף ק"ד). (ג) החלי' מן הנהר מן העכו"ס ומן הליסטים הכי חלו שנו דרייק גמ' ועממא דחייאשו חס קחמח לא לא שנו חלה ליסטים עכו"ס הואיל ורייני גניוחת כוי' חלמח צסתמח לא חמר דחייאש ח"מ לליסטים לא חייאש חמר מיני' דקצר למחר חסכמח ליי צחח' חסצנע' לי דריג' חריון (p) דכי חוקמי' דריג' חריון חלה עכשו כל שר ושר הוא צמככותו כמו מלך ומי יחמר לו מה חעס' וצורחי מייאש ספי' מליסטים ישראל דחייאש חרי' מיני' חמס' דחמר (ר) מי יחמר כ"ס וכ"ס דונן חסר חייאש לחין כך מי יחמר גדול עזה וקס' לחובן חמטעלעין שנטל חסר מלחא וחמס' חסר לחובן ודמי לגנב וזלן שנטנו מזה וחמו לו חר חמר צפי' חלו מילוח' (דף ח"א) : חלה דמה שנתן נתן הוי' דירעינן דחייאש והכא חכן סכדי רחייאש כדפי' ודוקא צמעטלי' חמר הכי דמהני צה ייחוש חלה שר שאנס קרקע ומכרו חו נחנו לישראל חמר יס לו דין (ט) כיון דקרקע חיינה נגזלת כדפי' פ' לולב הגזול (דף ל') : ודין קרקע מפידס בחוק' פ' הכונס (דף ק"ס' ד"ה ח"י') וחין להאריר ומה שחובנן חונב חס חלה למח עמו מיתר חמס' חיל חלה פטורס שהרי לא נחחחפס מעולס עמו צחחח' חסר ולא צעילוי חלה (ח) צערינו וביח' לא נחחפס' ולא דמי להס' לחמר פ' חוקה הכחיס (דף כ"ה) פירדכס חסייע מחא וסי' חלילתי' מחא חלה חריוסיקי סייחח' דחמיח הוא ומשנע חס מי שחינו פירדכס חסייע מחא חסינו לא חלילתי' ח"מ צמס' חקריב שנונה חמלך חכל שנה קלנה וסכוס יסד חמל צני חסינו חלה חלילת וציליס

חמרינן מינו לחוליא חסרצונות מיד רחל כמו שפי' ר"י צפי' חזקה חמס' (ד' ל"ב : חוק' ד"ה חמחי) וחף חס לא חמרה חלה חסילה צפני עדיס חסיה לה ז' זקוקיס דיוח חלה חיינה לבינה חלה חמרינן מינו להויליא חס' וכ"ס חמרה לה כן צפני עדיס דמינו צמקוס עדיס לא חמרינן (שס) חלה חשי' לא נחנה לה הערצון ולא חודחה צפני עדיס חס"ה לא חמיימין לה לומר סעימי' צמינו לחיבעיס חמרה לא חודתי מעולס חו חודתי ופרעתי כמו ר"ס ור"ס חמ"ח קפ"ק רגיטיין (ד"ה י"ה) גבי חמ"ו גיחאי דענדי חוסנחל וכו' עד לצקוף עבדו חוסנחל ולא פס' (ח) גני' ולא מידי ומסקנא דחמיימין ליי ופר"ס ור"ח כגון שמודיס חיו לו צעני דיינן שודחי טעה מעיקר' חו צעדות צרוס' שמעידים (ג) שנועה חס לחו חסי' לא סוה חסיתון מינו לחיבעיי' חמר חודתי ופרעתי וחליה חס' שנועה חריוני' (ד' ל"ח') וחין להאריר' וטעמח חוי לחין סוהי לחין חלה חס' חריב' חלה ח"כ חקק יס' חחינו טועה חלל וזהו חמינו צמקוס עדיס חמנס חס לא קלנה לה רסל מידי סכר סורסה וסמנה ע"ז כיון דחית לה חווי חלה חשל עמנה שחא חושח' ונחחח' צמס' חלצד מענות חעיסק' דשי' צפלג' חלגר ופגנל צהפקד (ג) וכיון דכללו חסי' ח' סודסה דגידה כעוצול דרי' חליעזר חסרונכיה (צ"ד ר' ס"ט) כדחמרי חייכיי גביל (ז) לחורי גביל לחורי חמו שפסק רצ חלפס לחין לריך לקלן (ח) לה דיר' חו חלי' לא חיל' חלה חס על חלק חפקרון חלה כסומחה חס' ופטרסה חגיניה וחרירה חוה חיון ר"ס ורצ"ן ורצ"ס (י) וריצ"א חף חסצע חלה חלה חשעה חס' ושלא חלסה חן יד ליהנת חמלן לחורך חלמה וחלינה חרשותה וחשרע חלל ג' זקוקיס וחיו מחיות' ז' זקוקיס חלקסה חלמה ונחח' כל חסת וחסת חוי' חלג' חלות' ז' זקוקיס שחלצדו חמח' חסי' חריכה לחין חסל חפדות חרצונות' (י) כ"ד זקוקיס וחלי' חש"פ סרציי' חני חעזרי חחצ' דצכל עינן כ"י לו דחוי כסומר חסר על חלק חפקרון חשעס חויל' ונחנה חסנה כדפי' ס"פ חמפקיד (ד' ח"ג') וצפי' חלוימין (ד' פ"ח) ולא חריצ' לי לח חייכה חס מילחא חלה (ס) חסציל חסנחה חלו חלה חלה לא חסחי' גס חמניה חסנה סנועל חלג' חריות ועוד דח"כ חייחוי חריצית וקל לחבין ומה שחחח' חלה חמנה חסצנועה חיינו (ט) צעדיס חסחל חיינה יחולה חסכסיסה חס רסל חורמה לא חקוס' (י) זקוקיס לקרן חריות חחח' ירך לחזור חללוותם לחמלית חסר חלה ח"י לי חיעיל ריוח חלי' מיד חס חלה חורמה חחוי לקחתי ז' זקוקיס לחלקך ועכשו חיינס צידי כי חייתי חריכה חס' ושלחתי חס' יד חו חקסת חמני חללוותם לך לגמרי וחדת לי חפורעס חזון חלוינו וחל לחמלית חסר כל חס"ג רסל חלצנע חסרצרוס כן חוה ונוטלת כל ח"ח זקוקיס כיון חסי' חו חחח' חרצונות חסצנועה חוסלת חלי' חמדי' חידעה חליכ' לחימר חנה חין חלן משכון חין חלן חל' חיק חקדושוין (דף ח'') חמקדשי' לי חמנה חסייס לה משכון חליכס חיינה חקודסת חנה חין חלן משכון חין חלן וכן (שס) בני רצ חונס חזון חמח' חפריטי' לא חו לחו חריטי' חו חחינו חכסל חילוס חקוף חיקר חמח' וחסיק חנה חין (כ) חלן משכון חין חלן לחחס' לא דמו חלל

ה ג ו ת

- (ח) חכיי גני וט"ס · (ג) ח"ל כדצרו חו חליל' חצנועה · (ז) ח"ל כיון · (ד) ח"ל לחורח · (ה) ח"ל לו · (ו) חלני ח"ל וריצ"ן · (ז) חלני ח"ל ח"כ חו ז' · (ח) ח"ל חסכל · (ט) ח"ל חמדי' · (י) ח"ל חו' · (כ) חסכיי לחח' חוטיס · (ג) ח"י ח"ס חוה · (ח) ח"י ח"ס חוה ח"ל חעצל חוה · (ז) עיי' חוק' דף ק"ב ר"ה חנוח ונ"י חטי"ס ח"ל ח"י · (ס) ח"ל חס חרסה · (ע) ח"ח חרסצ"ח ח"י חלקף ח"ה · (פ) חסכיי חוה חוטיס · (צ) חסכיי חמקיל חוטיס · (ק) ח"ל דבר · (ר) עיי' חרש"י צ"ק קי"ד ח"י ד"ה חמרי' חיימרי' (ט) ח"ל חזל : (ח) ח"ל חעצרוקי :

מדרגים בברך

אלה מכח העד הוא בזה ולאמת ודלי דפני העד יש להם ליטבע
 לכתיבה כדאיחא דמוסתחא דשנועות (ז) פועלין נשבעין
 צפני סנוי ונזנון זה (ס) נראה דפני העד לא שייך וצפני
 ר' משה לא צבי כיון דלא ידע לא שייך כיסופא משום לחאי
 ידיו ותדע דהו' אלמנה נפרעה מנכסי יתומים קעניס
 צפניעה (כחוצות דק פיז ועיי'ש צחוס' דיה מנכסי) לחפי'
 צפניס ססוז כשלח צפניס כדמשמע ר"פ הגזול דברא (דק
 ק"י:ב) גזי' חין מקבלין עדים שלא צפני צעל דין (ט) חנא
 מיצעי למיהדר ולאישחצוני לכי גזלי יתמי וכן משמע צפי'
 הוצב (דק כ"ס) גזי צני העיר ששקלו שקליהן ונגבו או
 נאנדו דקאמר נשבעין לצני העיר באעמד גזצנין כי היכי דלא
 נשדניכו ח"נ כי היכי דלא ליקרי להו פושעין ולא קאמר
 רמחא משום כיסופא לודו פי' דלא שייכא הא מילחא אלא
 היכי דפעין פשענא ודלי חפי' לנעמח דאמר משום משטא דלא
 יקריכוו פושעין (י) (ולא אמר דלמח) צפי נגמתי ליטבע
 צפניס חנא חפי' שלא צפניס וצלדז שידע להן לגזנין
 ששבעין היכי לה שייך כהא לא חסד ולא פשיעא דקניו שלא
 צפניו כיון דמודעי ל' לנצטק ששבעו ועוד ח"ס דלמח מורי
 מחמת כיסופא כה"ג מילחא היא ח"כ אחאי אמר צפי מי
 שיהי נשוי (דק ל"ד) ד' נשים ער הראשונה נשבעה לשנייה
 וחלו ראשונה נשליטת ולרביעית לא קתיי אלמח דלא מיצעי
 לכו נמיית מטעמא דלמח מורי מחמת כיסופא וכו"ס צדוק
 זה דשבעה זו ח"ה אלא להפיס דלמח של ר' משה כדפי
 כבר נכסני הראשון דירשים לא מחייבי ליטבע להכחיש את העד
 אלא או להפיס דעמו או משום מנהג דהלכות מדינה שנהגו כך
 דקני חפי' שכל צפניו ועוד כיון דשבעו כבר כ"ש אס יודו
 ויכחשו שבעה הראשונה דהו' (כ) ל' כיסופא עפי :

ועלילה י"ל זה מי שלא נחפס לא יתן חפינו אינו פדרכס
 דמשמיה הוא דרמימו עלי ועבור שכר הניח אלא חייבת ליתן
 לח הנכה כל מה שחשב על הוליא צמאור וענים ומה שכתבתי
 שקנה כל מה שנתן לו השר לאו משום דדינא דמנכותא דינא
 דחאי גזילה דמנכותא ולא קנה מהאי טעמא צמוכס שאין לו
 קלצה (צ"ק דק ק"י:ג) אלא משום יאוש ושינוי רשות וטעום
 נפסא אובכס דבדע מחיר צ"ר ברוך סימ' :

סי' שפב (ח) תחילת דברי פיך שכל מכל אצת כוכל

לכלכל קול שער הגדול בצלואה ומי שצדאי ודע מידמו ומבואו
 ומבואו ואני מה חובענא וכל ח"ס והוא ל"ש קנע הנא צ"דים
 נגד לזנן שיש אך עין שגך יפה הרכבתי וענוותן מרצני
 לעמוד צמקוס (ג) גדולים ופחמס פיך נחלס יפה רעווא דהיכול
 חאי מורא נשלחא ונא חלס מוה"ר שמריה יעריה דשמחא
 ומסיבותא דמרחא נקיענא הרמנא ואובין לפיך כאשר הכתיבתי
 על ששבעו קהל קוטלי' שלא צפני ר' משה חס נריכס נמוז
 ולשבע צפניו כ"ל דלס השניעו עלנן דחין צוחה שבעה מעס
 כי טעמא הו' (ג) אמרו על דעת המקום וע"ד הקהל ואפינו
 אמרו על דעת דמחא אדעתיכו דידכו אישחצני ולא על דעת
 צ"ד אמנם אס יצביע אוחס ארס אמר שיינו טובע דבדז (ד)
 ואסיכ על דעת המקום וע"ד צ"ד ח"ס ל' נא נשבעו כפני ר' משה
 חין כחן ציית מיתוס ושנועה זו עכ שבעה זו למח ואפינו אחיל
 דכל התחבית שבעה לא משבעין ל' לכחילה אלא צפני
 החובע לחפסר מחמת כיסופא דר"י מודה כי היכי דפי' כהוצב
 (דק ח"ה) גזי היכי איחחא דלחסיינה שבעה צני דינא דרז
 ציני חיל חיתי וחסחצב לי צמחאי לחפסר דמיכספא משיבנה
 ומדיית וכו' החס ומי אי נשבעה כבר משום היכי חששא
 דלמח מודית לא מהדרינן לה ומשבעין דחין זה טעה דבדז
 משנה וסורי וגדולה מזו אמרין כפי שנועה דדיינין (דק נה)
 אפי' דשבעה לכחמילה צפסר מורה ח"י שבע צמטינן דביעבי
 אינו חסר וכשבע וכו"ס חששא זו דמחמת כיסופא דלא חנינן
 לא צמחני' ולא צצרייחא ולא איחמר צממעין דלחויחא אלא
 צעל דין הוא (כ) והיא נחמית לו לשבע צמחא שאין זה קרוי
 טעה דבדז משנה ועוד מאן לימח לן דלי חמרה לא מהשבענא
 צמחא אלא כהא או צעירי מי כפינן לה לאישחצוני צמחא חס
 משפסא ידיל חפי' הער או כפרעון דמנון ענ ידי עדים ולא
 שניס מצדידן חותי שהלווה ענה צעיר זו והלך צעיר אחרת
 לפרוש חותי הא חנא צפי' הגזול דברא (דק ק"ס) בעלוב
 את צצירו צייסוב לא יפרע לו צמדזר צמדזר ודחי הוא דלא
 יפרע לו דלא מקום הפשעמח הוא הא צעיר אחרת רשאי הי"כ
 גזי שבעה אס תלחו צעיר אחרת ורולא ליטבע לו רשאי יתמו
 אי טעין החובע איני ספן כששבעו עמה טמח אמתול לו לא
 מיזדקין צ"ד לצפוני ואס סוז חסר לעירו ולא חצנו ליטבע
 לו לא מלי למימר נחצב לעיר אחרת אלך וחצא טמח גס אחס
 וחס אשבע לך דלא מלריכין לחובע ניכך לעיר אחרת
 סוף דבר צדוק זה חפי' לכחמילה לא היי לריך (ו) נשבע
 את ר' משה דמאי כיסופא שייכא כהא דכיון דהוא אינו יודע
 אס אחס חס אס לאו שהוא אינו פוענ טענת ודלי מעלמו

סי' שפג (ב) ואשר שאל אדוני על מי שהלך צעלה למדינת הים ולחמה

ואכלה וצא אס"כ ואמר לחי (מ) מעשה ידך צמזנותך מי
 חנכי כלי וספון להכריע דברי החוס' ספי' צפי' צמחא דמחצות
 (דק ק"ס) מי שהלך צעלה למדינת הים וכו' ואמר לה לחי
 מעשה ידך צמזנותך רשאי כנון שאמר לה לא אפרע מה
 שנוחה שאלו נא הנויה לה הימה תלמלת ומתפרנסת צרוק
 משפסא ידיל חפי' דלא פסקה ואס קדמו צ"ד ופסקו לה
 שפסקו פסקו ואס לווחה למחר שפסקו לה צ"ד סייצ צעל
 נפרוע (נ) והיכי דממחנת דחין לה מזונות (כחצות ד' קו:)
 ומוקמינן לה חסס צנוותה ואכלה ומשמע הא איחחא (ס)
 סייצת נפרוע מה שנוחה כשפסקו לה וחסמיהי לדצריס
 מה יפרשו הסניה חין לה מזונות (סס דק קי:) דחסה לינא
 (ע) כשפסקו לה צ"ד דחסחא צעמוד והוליא קלי ומיפסק
 פסקי נח מזונות חלא ע"כ לווחה ואכלה (פ) מה שפסקו לה
 ומשמע הא אשה אחרת יש לה צכ"ג וכן פירש"י צפניחא
 דמין וצני ככניס גדו"ס צמי שהלך צעלה למדינת הים ועמד
 חסר ופירכס את אשהו וכו' והאי דקחני ואמר לה לחי מעשה
 ידך צמזנותך רשאי לריך לפרש מכלן ולהצא חצל אס לחסה
 קודס שאמר לה לחי מעשה ידך סייצ נפרוע ואס קדמו צ"ד
 ופסקו

הגהות
 (א) ארוכות סיי' ר"ח' חשונה מיי' לסי' הפלחה סיי' ח'י
 (ב) ל"ל דקאמר הכי (ו) ל"ל להשבעים צפני ר' כוי (ז) פי' ועיי' צמחא שבעה דק מ"ז
 (ט) ל"ל דמת העד כ"ה בצלכות (ט) ל"ל חס' (י) כ"י דמ"ס הוא ור"ל לא צבי כוי (כ) ל"ל לכו (ל) ארוכות
 סיי' רל"ג (מ) ל"ח צכ"י וסי' (נ) ל"ל וחסיה (ס) ל"ל לחיחא (ע) ל"ל למימר (פ) ל"ל צלא פסקו :

מהר"ם בר ברון

חני מעשה ידי' תחת מזונותי' לדידי' אפי' תנא דההיא ברייתא
 מני' סבר מזונות דלדורייתא וסא דאמר תקינו רבנן מזוני עיקר
 כיו' וי"ל סבר כי הדך תקינו רבנן מעשה ידי' לבעל זמקוס
 מזונות שבה' חייב לה' מדלורייתא' חסינן כך' שיהא המזונות
 עיקר דיקה' עדיפא' מידו ולא' ראו' לחקן' להפך' וע"כ' צריך
 לפרש' כן' דמ"ל' לתלמודא' דלרצ' הו"א' מזוני' מדרבנן' אלא' ע"כ'
 יש' לפרש' כיון' דמצינן' הכרייתא' חסינן' מעשה ידי' תחת' מזונות
 ולא' אשכח' שום' תנא' בעלמא' דלימא' מזוני' מדרבנן' אלא' ע"כ'
 יש' לפרש' דמ"ל' וכן' מלאחי' שפסק' רבי' משא' אבן' מיימון
 (פ"ב' מהל' אישות' הל' ב' ז') דמזונות' מיני' ידי' דלדורייתא'
 ומיתמי' מדרבנן' מורי' דרכי' לפניך' הוכחתי' והטוב' צעניך' עשה'
 ואחש' שלום' וכל' כנוותך' מאיר' צרי' שיהי' :

סי' שפד' (ד) רבי מוקס' חמיר' שוקק' שואף' אלא'
 יגוע' מיימון' הנאמנים' אלופי'

ומיודעי' ה"ר' אליעזר' הלוי' אשר' שלח' על' היבס' שייבס' אשח'
 אסיו' שמת' צמיי' אצוי' ואס"כ' מת' אצוי' ואס"כ' מת' היבס' לכאורה' היה'
 כ"ל' דלפני' מת' היבס' צמיי' אצוי' שצני' נוסלים' פי' שנים'
 חלק' אציו' והלק' אחיו' שמת' רביון' דצבור' קריי' רשמא' (צמנת'
 ד' מ' ז') מה' צבור' שמת' צמיי' אצוי' צניו' נוטלין' חלק' צבורו'
 כמו' שהצ"ח' רבי' שמואל' (צ"ב' ד' קט"ו' ז') גבי' צנות' ללפחד'
 מן' התוספתא' ומן' הירושלמי' דאלו' ה"ו' היבס' קיים' ה"ו' נוטל'
 חלק' אצוי' שמת' אצוי' דלא' הו"א' (ה) אחיו' מעולם' דא'
 יקום' על' שם' אחיו' כתיב' והכי' כאלו' ה"ו' אחיו' קיים' וצמקוס'
 אצוי' עומד' כדלמד' פ"ק' דקדושין' (ד' י"ג' ז') ופ"ק' דטובה'
 (ד' ה' ז') לאמר' ולא' ליבס' ואצ"ג' דמ"ס' האשה' שפגלו' (ד'
 פ"א' ז') מקקינן' יבס' נמי' כאמר' דמי' היינו' דוקא' צלשון' בני'
 ארס' שהבעל' שכתב' לה' לנשחצואי' לאמר' חטילי' מה' שכתוב'
 (י) קרי' ליבס' אחר' לגבי' ידידי' אבל' צנכסי' אבא' דאבא' לא' שקיל'
 חלק' אצוי' אלא' יחלקו' כל' האמין' חלק' המת' כיון' דצבור' קריי'
 רשמא' לא' שקיל' צראי' כצמקוס' כדל"י' (י) כי' (ד' כ"ד' ז')
 (ו) גבי' צבור' נמי' אמרינן' ס"פ' יבס' יבס' צבור' (ד' י"ב' ז') דלא'
 שקיל' פי' שנים' צנכסי' אבא' רבא' וברמ"ס' נחוספתא' דצבורות'
 (שלי' פ"ו') כי' א"ן' הצבור' נוטל' (ז) (פי' אגיס' צנכסי' אצוי')
 יעקב' שמת' שהיה' מוסק' אבל' (ח) צמנה' קרש' אחר' מיתו'
 מיתק' דהוי' ל"י' ראו' ולא' כמו' שפי' רבי' שמואל' (ט) דלפני'
 אס' היה' יעקב' קיים' כשמת' יתק' לא' היה' נוטל' פי' שנים'
 שהרי' פשוט' היה' וקל' להצין'. אמנם' אש"כ' ראיתי' אצבי' העזרי'
 שהצ"ח' דברי' ה"ב' ליבס' משבז' כאלו' הוא' בן' (י) אחיו' של' מת'
 לירש' צבו' ופי' דלא' שקיל' (כ) צנצנ' חלק' אצוי' צנכסי' אצוי'
 דחשוב' (ג) הוא' ובני' ידידי' צנכסי' אבא' דאבא' וא"כ' כ"ל' לפי'
 ה"ב' הא' דאמר' ס"פ' יש' (ח) גבי' יבס' דלא' שקיל' צנצנ' לא'
 שבו' אלא' צנצנ' ששצנ' נכסי' צין' מיתה' לייבוס' זה' כ"ל' לפי'
 לפי' ה"ב' צין' מיתת' אחיו' המת' לייבוס' רכיון' שהיבס' יורשן'
 אינו' יורשו' אלא' מה' שהי' מוחק' לו' ולא' צנצנ' שהשצניו'
 נכסי' לאמר' מיתתו' מיתתו' שישת' רש"י' וההוא' אינו' כן' אלא' כר"פ'
 שהוא' יורש' את' אצוי' מת' המת' ואצ"ג' דהשבי' לאמר' מיתו'
 לא'

ופסקו' לה' מזונות' קודם' שאמר' לה' לא' מה' שפסקו' פסקו' ותו'
 לא' מני' אמר' לה' לא' כיון' דלא' שפסק' מיהו' י"ל' דלא' חיקשי'
 לפי' החוס' ומשייה' דאין' לה' כלל' מזונות' דלא' פסקינן' לה'
 דלא' אינכרח' למיתני' דלא' פסקינן' לה' דצנעמוד' והולא' קאי'
 אלא' חני' לה' צהדי' תמאנת' ואיילנות' משום' מילי' אחרוני'
 דמיתני' הסם' מיהו' קשה' לי' מההיא' דפי' יש' מותרות' (דף' פה')
 גבי' אלמנה' לכה"ג' דאיבעי' לכו' אי' אית' לה' מזונות' צלוותה'
 ואכלה' מכלל' דאחריתי' אית' לה' והתם' נמי' ע"כ' גדלל' פסקו' לה'
 כיון' דצנעמוד' והולא' קיימה' אין' יפסקו' לה' ב"ד' אס' לא' נאמר'
 כיון' דלא' ידעו' צ"ר' שהיתה' אלמנה' לכה"ג' ולוחה' ואכלה' שוב'
 (ב) אלמנה' לכה"ג' הואי' אי"ל' כיון' דהלך' צעלה' למדינת'
 הים' ואינו' אלנה' סיגרשנה' מיעיבי' ל"י' אס' יפסקו' לה' (ק) ב"ד'
 מזונות' ותלוה' והאכל' כמו' שאר' נשים' או' לאו' וכאשר' פי'
 לעיל' צשיטת' רש"י' ההיא' דאס' א"ל' לא' כדלקדקתו' כצמר' רבי' משא'
 אבן' מיימון' (פ"ב' מה' אישות' הל' י"ט' כ' ז') והתם' כמו' כן' שיטת'
 רש"י' ואמר' מעיקרא' ומיהו' צירושלמי' משמע' דצדכי' החוס'
 (כ) (וי"ט' דלקדק' אי' קי"ל) דגרסינן' התם' (כחובות' פ"ב' הל'
 א') הכי' שצ"ח' ממריית' הים' ואשמו' מוצנעת' מזונות' ואמר' לה'
 לא' מעשה' ידך' צמזונותך' שומעין' לו' ויש' ליישב' שיטת' רש"י'
 ואמר' מעיקרא' לא' מעשה' ידך' צמזונותך' מכלן' ואילך' אמנם'
 אף' לצדכי' החוס' (ט) לכה"ג' אפי' צלוותה' ואכלה' דגרם'
 צירושלמי' ויש' שם' טעות' סופר' צירושלמי' שני' כמדומה' אי'
 והכי' נראית' הגירסא' ואס' פסקו' לה' צ"ד' מה' שפסקו' פסקו' ר' (ת)
 יהודה' אומר' כשאין' מעש' ידי' כדי' מזונותי' פי' צדכי' איירי' צריית'
 ופריך' דהוא' שומעין' לו' אטו' היכי' דאין' מעשה' ידי' מוסקי' למזונותי'
 שומעין' לו' אי' א"ל' לא' ומשני' כמ"ד' אין' מזונות' לאשה'
 דבר' תורה' וכיו' עד' ר' אסי' אמר' צשיט' עמה' מעשה' ידיה' כדי'
 מזונות' פי' צדכי' איירי' צרייתא' דאס' אמר' לה' לא' מעשה' ידך'
 צמזונותך' רשאי' ופריך' דהוא' מה' שפסקו' פסקו' פי' וכי' ב"ז'
 היתה' בברייתא' אומרת' דאס' קדמו' ופסקו' מה' שפסקו' פסקו' ומשני'
 תיפתור' כשפסקו' יתר' (א) צמזונות' מעשה' ידיה' לדברים'
 גדולים' ואין' מוסקינן' לה' לדברים' דרגילות' בהם' בני'
 נשא' דכל' ומן' שהי' ככאן' אינגלג' צדכי' (כחובות' ד' ע' ז') אבל'
 כשהולך' מכלן' פסקו' לה' צ"ד' ובהך' דברים' קטנים' נכ"ע'
 (ב) אינו' אלא' מדרבנן' ובהא' קאמר' לה' אס' אמר' לה' לא' רשאי'
 ואס' קדמו' צ"ד' ופסקו' קודם' שאמר' לה' לא' מה' שפסקו' פסקו'
 והשתא' לפי' הירושלמי' משמע' דלמ"ד' מזונות' דלדורייתא' אפי'
 צלל' פסקו' צ"ד' אינו' רשאי' לומר' לה' לא' פסקו' דלא' שפסק'
 ואס' לוחה' ואכלה' חייב' לפירוע' ולכאורה' משמע' דמזונות' דלדורייתא'
 דמ"ק' ורצ"ב' דמשנתוקב' ונקי' צבירא' ל"י' דמזונות' דלדורייתא'
 (שם' ד' מ"ו') דמתסק' עלה' (ז) צמכילחא' (מכילחא' ס' משפטים'
 ס' ג' וע"ש') צמזונות' אמרת' ק"ו' ומה' דברים' שאין' צהס'
 קיום' נפש' כך' דברים' שיש' צהס' קיום' נפש' על' אחת' כמה' וכמה'
 והשתא' כוליה' תנאי' סבדי' דמזונות' דלדורייתא' לצד' מתנאי' דצרייתא'
 (שם' ד' מ"ו') דתיקנו' לה' מזונות' תחת' מעשה' ידיה' ולרצ'
 הו"א' דהלכתא' כוותי' דמגיה' הצרייתא' צפי' אצ"ג' (ד' נח' ז')

הגהות

(ג) ל"ל' נודע' לה' אלמנה' (ק) צדכי' מזונות' צ"ד' ופי' (ר) כרי' דמ"ס' הוא' (א) ל"ל' יש' דלקדק' אי' קי"ל' מזונות'
 דלדורייתא' דלא' אפי' צלותה' ואכלה' משלם' דגרם' כיו' וע"י' דפטים' (ח) צבירי' ירמני' (ט) ל"ל' פי' (צ) ליתא' צדכי'
 ופי' (ג) צדכי' מכילחין' מ"ס' (ד) תשובת' מ"י' ל"י' משפטים' ס' (ה) צמזונות' (ו) ל"ל' כ' (ז) ל"ל' וצ"י'
 (f) ל"ל' בראוי' כצמקוס' מת' אצוי' צמיי' אצוי' נוטל' פי' שנים' צנכסי' אצוי' (ח) חיצת' צנצנ' נחמק' וי"ל' חלק' אחיו' וכ"כ'
 (ט) וע"י' צמקוס' ד"ה' ושהי' (י) ל"ל' של' אחיו' המת' לייבוס' כמו' כו' (כ) חיצת' צנצנ' נחמק' וי"ל' חלק' אחיו' וכ"כ'
 צמ' מיי' (ג) ל"ל' גבי' (ח) ל"ל' צבור' דף' ק"ב' :

מקרים בפרק

לא סוב ראוי כל כמה דאזכרון קיים דיבס צמקוס אחיו אחי
 הרי הוא כאלו אחיו מי ועל מה שלא הי' מוחזק אז הן
 זבהיא צמחא יהוא קרי לוי ראוי וכן פירש"י פ' כילד (ד'
 כ"ד): מה בכור אינו נוטל זבואי אף היבס וכו' וזה לשונו
 מה צבור אינו נוטל חלק בכורס הראויים לזה להם לאמר מיתת
 אחיהם אלא שמוחזק אציהם ביום (ז) מרחיב בכל אשר ינאל לו
 אף יבס שנוטל פי שנים צמקסי אציו חלקו וחלק (ס) אציו אינו
 נוטל זבואי כצמחא עכ"ל אצמא דאיו קרוי (ע) אלא מה
 שראוי לאציהן כשהיו לא פי' אף אצמא דאיו נוטל זבואי אחי
 וע"כ לפירש"י משמע דהיבס יורש חלק אחיו המת צמקסי אציו
 אחי' עת אחיו צמיי אציו שהרי פי' (זכורות ד' נב') צמח
 שצמחו נכסים צין מיתת אציהן ליבוס וע"כ היינו שמת אחיו
 צמיי אציו דאי מוח האז מחילה אמאי לקמסי ותני דלא שקיל
 צמח לאחור מיתת אציהם למת לא יקול לכה"פ צמח שהצמיו
 צין מיתת האז למיתת אחיו המת שהרי צמחו צמח היו אחיו
 המת מוחזק מיד כשמת האז נפלו הנכסים לפני צמיי וכל מה
 שמשצמין יש לכל אחד חלק צו כפי חלקו דאלו ינאק שמת
 ונפלו נכסים לפני יעקב ועשו וקודם שחלקו השצמחו הנכסים
 וטוב מה יעקב מי לא שקיל דאזון פי' שנים צמחו צמח כמי
 שנוטל פי שנים צמח הקרקע אצמ"פ שלא הוצרך חלק יעקב עדיין
 שמת ה"כ שקיל צמח אחיו הפירות העומדים ליחלוש לצמח
 אס עשו פרי צמיי יעקב ולא היו עומדים בלבד (ז) כ"ס מורו
 נמוכר לקרקע הרי הוא כקרקע וכ"ס שמת אלא ע"כ אי אפשר
 נאחמא לפירש"י אלא דמת אחיו צמיי אציו וצמח הוא דלא
 שקיל פי שנים ממוס דאזכרון כמי לא הי' מוחזק צמח (ז)
 אלא צמח הקרקע שקיל צמח היבס חלקו וחלק אציו אצמא
 שמת צמיי אציו ומיתת מה דחא רש"י לפי' כן צין מיתת אציהם
 ליבס ולאחמא שמת אחיו צמיי אציו מאי קצר וכי לעולם היא
 כך והלא (ק) לעולם פעמים שמת האז מחילה א"כ הי' לו לפרש
 צין מיתת אחיו לייבוס וי"ל שזה דחוק דקאמר התם ולא היבס
 מאי טעמא צבור קרוי רחמנא אמר אציו לא סבו אלא צמח
 שצמחו נכסים צין מיתת ליבוס וכו' וע"כ מדקאמר רחמנא קרוי
 צבור שירש אחיו פי שנים אמאיו כמו צבור היינו כשמת אחיו
 מחילה דאי אלא אציו אמאי קרוי צבור דאי אינו נוטל פי שנים
 נכסיו אלא אלא יורש חלק אחיו מאחיו דאי כה"כ היבס ראוי
 לקרותו (ח) משום דשקיל צ' חלקים אחד מאציו ואי שירש את
 אחיו א"כ דאזון שהיבס נשוי צת שמעון ואין לו צנים למעון
 כ"ל איתו צת ומ"כ יעקב (ט) ואח"כ מתה צתו אשתו דאזון ומנא
 ראובן נוטל צ' חלקים אחד מתה אציו ואמר מתה אשתו שירשה
 מאציהם וגם שקיל שמת אחיו צמיי אציו מאי קצר וכי לעולם היא
 (ת) אלא מקרא וילא מידי פשוטו דאין ראוי לקרותו צבור אלא
 מפני שירש את אציו פי שנים ולא את אחיו והרי הוא צמקוס
 אחיו שירש את אציו פי שנים כאלו הוא פי וקל להצין *
 ואין לפקפק כלל שדאי רש"י מולק על דברי ה"ג ואין לי ה"ג
 לעיין צהם ולפי דברי רש"י ור"י היבס (א) להם ליעול פי שנים
 ואצמ"פ שחילקו צמיי היבס ונתנו לו חלק אחד ולא מיתת (צ)

ולא יומר על ככה שהרי לא הייבס כשחלקו ואדרבה ר"י
 כשחלקו בקרקע אס (ג) אחיו או שוחטין (ד) שלא לחלקו צמח
 דעת אחד מתה אשר אינו (ה) צבורל וצמח צ"ד ואין
 להציא ראיה מפי צית כור (ד' ק"ו): אלא מיתת גמי בי
 תלמא דקיימי וחזני צי חרי מייביה (ו) צמח דעמא דאריך היבס
 דצמח מחלקות וכו' משמע דלא צמח מנינו לפרש לא צמח
 גמי שחר אחיו אבל לגבי דידי' צמח ואין להאריך * וא"כ אחי'
 חילקו צמיי (ז) היבס למימר דצמח מחלקות לגבי היבס שלא
 היבס שם וכו' השתא דלא חילקו צמיי שלא נתנו לוי אלא חלק
 אי דצמח מחלקות ואס צמח מתה (ח) צ' חלקות דלא מיתת כל
 ג' שנים חזקה שאין עמה טענה היא (צ"ד ד' מ"א) ואפי'
 יש עמה טענה (ט) שכן הוא כדברי רב האי גאון ורבי' שמואל
 חלק צמחמתיין דרבה בר שרשום (שם ד' ל"ג * וע"כ צמח
 ד"ה מיינו') ואין להאריך וכ"ס אס לא החזיקו צמיי היבס אלא
 לאמר מוחזק ואין מוחזקין צמכסי קנו ואפי' הגדיל (צ"ח ד'
 ל"ט) והיבס לא היה (י) למוחזק דכסוי צמח
 ימתי קיימי כל זמן שלא גצמחו צמח
 ושאלת לפרש לך הריא דהחולץ (ד' מ"י) (כ) או מה
 צבור לאמר מיתת האז שקיל פי שנים וכו' פי' צמכסי האז
 שירשו האז ובלשון שאילה שאל כולה למימר דהייבס שירשו האז
 וצו מת שירש אותו היבס ומשני יקום אלא שחיי ולא אלא
 שם אציו פי' דרי יהודס ק"ל כשאין אז אלא כשי' אב (ל)
 והאז יורש את אחיו וכשמת אציו אס אז יורשו אז היבס יורש
 אציו ולא אחיו שהרי מחילה כשמת אחיו (מ) ושכחצת אציהם
 נתן צמיי כל הקרקע לדי צמיי אז אין ליבס אלא כלי' מהם
 כיון דצמחיה נתן להם ושכחצת כשמכרו היורשים חלקם צמח
 לא שרנו היא וצניה הרי כצר כחצתי דחוקה שאין עמה טענה
 היא ואי חזק דהלוקם דר צו ג' שנים וטעמיהם ללוקם היינו
 שלא כנגד היתומים קטנים אבל כנגד יתומים קטנים לא דלא
 עדיף לוקם שלא צמחנה (נ) המוכר שלא צמחנה דאפי' המוכר
 החזיק ג' שנים יסוען שלקחה אינו נאמן דאין מחזיקין צמכסי
 קנו דלא יעני למחוי * ועוד דחוק למי' ה"ג הא דקחתי פי'
 יש צבור (ד' צ"ז) וכולן אין נוטלין זבואי כצמחא וקאמר
 צמיי' (ט) לאחיי דאז דאז (ס) פי שנים והא וצמחין
 דשקיל בעון שמת אציו אציו קודם אלא כשפי' אציו ליעול
 יירשחו עד שמת גם הוא אלא ע"כ ל"ל דהא לא היו קרי נכסי
 אצמא דאז אלא נכסי דאז מיקרי שהרי זכה צון אציו מיד
 כשמת אציו אציו ואפי' (ע) קודם חלקו וכיון דכתי' הוא א"כ
 היכי קאמר פ"ק דצ"ד (י"ב): פשיטא שקיל צמח צבורו וחלק
 פשיטו היצין לוי דאז מילתא יבס מאי אציו אמר היא היא
 מאי טעמא צבור קרוי רחמנא ואפי' רצא לא פליג אלא משום
 דכתיב ויהי הצבור הייחודי כצבור ואין חלקו חלקו כצבור
 ואמאי שקיל פי שנים אחד מילתא והלא אינו יורש
 אציו אלא אחיו לפי' ה"ג היבס דמת אציו מחילה
 זכה אחיו בחלקו והני נכסי אחיו מיקרו ומה ענין דמחוי
 דצבור זה לצבור הנוטל צ' חלקים צמכסי אציו אחד עירא
 וחס

הגהות

- (כ) ל"ל מיתתו * (ס) ל"ל אחיו * (ע) ל"ל ראוי * (פ) אולי ל"ל כ"ע * (ז) ל"ל אצל * (ק) ט"ס הוא * (ר) ל"ל צבור * (ש) ל"ל ואפי' מת שמעון * (ת) ל"ל יקרא צבור אלא אין מקרא כו' * (ח) ל"ל לו * (צ) ל"ל להם * (א) ל"ל אחיו * (ב) ל"ל יבולין * (ה) ל"ל שם אחי' * (ו) ל"ל ופליגי * (ז) ל"ל איבא * (ח) כרי דפי' וי"ל שני חזקה * (ט) ל"ל לריד לישבע * (י) ל"ל לה * (כ) ל"ל אי * (ל) ל"ל האז * (מ) ל"ל לא ירשו * (נ) ל"ל המוכר צמחנה * (ס) ל"ל דלא שקיל * (ע) ל"ל מת קודם חלקו וכיון כו' :

מהר"ם בר ברוך

לז

אחוז ללכת שעל מנת כן נשאל ובירושמי (פ"ג הל' י"א).
 גרסינן אימכח וכו' איחא החם גדל'ס סהיה מיהודה ושאל
 אשה בגליל מגליל וכשא' אשה זיהודה אצל אס היה זיהודה
 וכשא' אשה זיהודה בגליל וכשא' אשה בגליל כופין (ט) אחוז
 ללכת אזי פלוני זיהודה וכשא' אשה זיהודה כופין אחזה ללכת
 מגליל אין כופין אחזה ללכת אזי פלוני בגליל וכשא' אשה
 בגליל כופין אחזה ללכת מיהודה אין כופין אחזה ללכת
 ולכאורה סתמן אהרדי התוספתא והירושלמי ויש ליישבם וה"פ
 דתוספתא גדל'ס סהיה מיהודה ואירס אשה זיהודה אין כופין
 אחזה ללכת למלכות אחרת אע"פ שהאשה מגליל כיון שאירסה
 זיהודה אינו יכול לכופה ללכת משם ולא מגי למימר לה
 בלאו הכי אין זה מקום מולדתך ומה איכפת (י) לך אס
 אחר כאלן או זמלכות אחרת דמגי למימר ל"י כבר הובגלתי
 ככאלן ולא אזוי ממקום שקידשתי וכן יש לפרש בגליל וכשא'
 אשה בגליל אצל אס היה מיהודה ואירס אשה בגליל וכו' ואפילו
 הלך בגליל וקידש אשה כופין אחזה ללכת מיהודה והא
 קדמי שעי"מ כן נשאל ולא קמי שעי"מ כן קידשה כיון דבקדושת
 עירי וי"ל דמשמיעך רבותא דלמילו אס חס"כ נשאל בשאר
 ארצות כגון צעזר הירדן כופין אחזה ללכת מיהודה מתי
 שירנה שעי"מ כן נשאל על דעת קידושין הראשונים וכיון דבשעת
 הקדושין הראשונים היה דר זיהודה הו"ל כאלו אחזי שחלך
 אחריו ליהודה לאחר זמן וא"כ כ"ש נשאל סתם במקום אחד
 ולא קידשה על תנאי וכנסה סתם אפילו (כ) לרז פסא דפי' אהרדי
 (ד' ע"ג י') דאמר לה זיטל התנאי דאפי' אס נא יטעלוג לה
 הוי צעילת זנות * ובירושמי ה"פ מתני' כשהיה מיהודה וכשא'
 אשה בגליל פי' שהלך וכשא' שס לכיון דהנשואין היו בגליל אין
 כופין אחזה לילך אחריו ליהודה לאחר זמן אצל אס היה
 מיהודה וכשא' אשה (ג) מיהודה שהיתה מגליל * וסוד מרדה
 ושבה לזימה בגליל כופין אחזה ללכת משם זיהודה כיון שנישאת
 לו זיהודה * אזי פלוני שמייהודה פי' כך היו רגילים לכתוב שדים
 ולכתום בשעת נשואין לפי שיש מקומות שאין כותבין בתובה ושחכם
 הדב' צל"ז מקום נשאל ואפי' במקום שכותבין בתובה פעמים
 שחטמין בתובה ותאמר שנישאת לו בגליל
 לפיכך היו כותבין אחז' פלוני שמייהודה וכו' וכל זיטל
 דשטר עד שכותבין בו וכשא' אשה זיהודה כופין אחזה ללכת
 אחריו ליהודה מגליל אין כופין אחזה ללכת פי' אצל אס כתבו
 אזי פלוני מיהודה וכשא' אשה בגליל אין כופין אחזה ללכת
 מגליל וכן יש לפרש אזי פלוני מגליל כדפרי' והשתא לה
 סתמן אהרדי התוספתא והירושלמי וא"כ בדרון זה זין אי מקומו
 ומקומה הוי כמו יהודה ויהודה אין כופין אחוז אלה אחזה
 כיון דלא נשאלה שם במקומה כדפ' ואפי' הלך ואירסה שם
 במקומה כ"ש האי שלא אירסה שם אלא ע"י שליח ואפי"ג
 ללכתו הלך שם הסיה שעתא לה שעת קידושין הוא ולא
 שעת נשואין ואפי"ג דבשעת הקדושין פסק האז לשולחו שם
 הכי סמיו הסזירו צנושה אל אזי ואזנין צתא אומלגא דמוכת
 וכן דעת רוב העולם שכל מי שהיה שולח בנו אלל תמיו
 אדעתא שיפא שם צכבוד ולא צציו ושקיים לו תמיו תנאי
 וכו'

אס אינו נוטל צככפי אזי פי שנים אלא סלק אחיו וסלקו
 צככפי אזי וזי אס היה (פ) אחיו המה שרה אחזה ללכת
 שהיתה שלו וסמכה לשדות אזי מי אמרינן לאזי שיחמו (ז)
 אז ניבס (ק) ג' סלקים סמוך לאחזה שרה שהיתה של אחיו
 המה אלא ע"כ לא שקיל פי שנים צמד מינר'א אלא מה שהיה
 נוטל מכת אזי שלא זכה אחיו ומעולם אצל אי זכה כהן אחיו
 הא לא ידעינן מדקרי' דחמנא צכור אלא מדכתיב יקום על סס
 אחיו :

סי' שפ"ה (כ) וישכתבת

לרצונן ולרצונן היה מייב לעכו"ם וה"ל רצונן לשמעון מה שאתה מייב לי תנחו לה
 העכו"ם צמעמד שלשתן ופטר העכו"ם את רצונן וסמך על
 שמעון ועשה רוצה שמעון לעכב המעות כסוד שאותו העכו"ם
 מייב לו וכתבתי (ט) שקיס העכו"ם צמעמד שלשתן (ת)
 לה שייך בעכו"ם כדפי' ר"ח (גיטין דף י"ג ז') וישזיר המעות
 לרצונן וקסה לך למה יגזול רצונן את העכו"ם והא גזל העכו"ם
 אסור אבז סורסן לה שמת על גזל (ב) והא דאמר פי' הגזל
 צמחא (דף ק"ג ז') דאפי' למ"ד גזל העכו"ם אסור הפקעת
 הלוואתו מותר וכתבתם שהעכו"ם קובל עליך אלא שהיית נשמת
 ממנו אס לא (צ) היה יכול לשמוע שהיית רצין לו ליתנו צדיקים
 והיית נותן לו היית פטור מרצונן וכן פסק ר"ח * ועולם
 מאיר צרי ברוך שיסי' :

סי' שפ"ו (ג) גזקקנו

שלה לצא לזית אזי לאסוף ולכנוס והסיב אזי הארוס צברשת
 צנו דבתי להסיב את צני שמה וכן עשיית לאחר שקידש צני על
 ידי שלוחו שנתתי (ה) לתמי וסמי נדר ופקס צשעת שידוכין
 להנצית צני כראוי ולהשכיר לו ממלך חסוד וכאשר היה אללו שיה
 הסזירו אללי ולא ידעתי מה היה לו ולא פי' צשולס צני ולא
 צשלומו וצני נחצבל מלימודו והוצרכתי לפרנסו צדוקס גרול ה'
 שנים ופילחתי רצנים לצקשו למח לצני יריאותיו כאשר נדר וגם
 אזי חפוס מטה (ו) שכנסה כתצנים כתצנים ושלחתי אללו לרסם
 על חמנו כי היה סרוי צעירוס ונחוסר כל ולא השגית לבלוס
 ושבו נודע לנו צמכתא שחזינו ספן צדיבוקו כלל כ"ח צפיריה
 כי לא מלא סן צעיינו שלא היה צלנונו ועתה טוען אזי סנן
 אזי עשיית את שלי ושלחתי את צני שמה והוא זייש את
 צני ששפילו הייתי ספן להסזירו לה היה הולך וגם ירח לנוד
 צניסס סמנה צני ארס סתרו צו שלא לשוז שמה כי שמענו
 גפי משרתיו שאס יסוז שיעשו לו חיק אס לא שיגרסנו על
 (ז) כן צני אינו רשאי לצא שמה אך אס ישלם ארוסתו לכאלן
 יכניסנה כשפספס הצנית ועוד טוען אזי סנן שאר אמתללות
 שאין צנו יכול לייך שמה וללחית לכותנס על פי הדברים
 האלה שפרנו את הארוס מלצא שמה ועל פי דריות צרורות
 פסקנו סרין כדגרסינן צמוספתא צפ' צמחא דכסוצות ג' ארלות
 לכשואין יהודה ועצר הירדן וגליל צד"ח שהיה מיהודה ואירס
 אשה מיהודה מגליל ואירס אשה בגליל אצל אס היה מיהודה
 ואירס אשה בגליל מגליל ואירס אשה מיהודה כופין (ח)

ה ג ה ו

(פ) ז"ל לפסיו * (ג) נ"ד ד"מ * (ק) כנ"י ז"ל צ"י * (ר) קידושין ס' דכ"ז * (ש) ז"ל שלא קנה וכו"ה ס' (ת) ז"ל דלא *
 (ח) ז"ל להא * (צ) ז"ל היחה * (ג) חטות מיימוני להלכות אישות ס' כ"ח * (ד) ז"ל צדין אחד * (ה) ז"ל לחמיו *
 וממיו * (ו) ז"ל מעיר * (ז) צבחי ליחא וט"ס * (ח) ז"ל אחזה * (י) צכ"י לן וט"ס *
 (כ) ז"ל לאזי * (ג) ז"ל זיהודה :

(יוד)

מהר"ם בר ברוך

מיצעי לא כתב דלית לה חלל אפי' לא כתב לה חלל נקטותו קד"ל דמיגרע עמי וא ע"ג דאם כתב לה כחזה והוספת מקלס יש לה ומקלס אין לה הי"ג אפי' דפקס האז לקדשה ש"ך שם במאי דתמלה נחמלה היינו נקדושין ולא נבילתא אחריתי ולא דמיא כלל לכה דלמר פי' נחמלה דתחובות (ד' ק"ט) הפוסק מעות לחתנו ופסע לו את כרגל וכו' דלמון אומר יכולה לומר לו או כחוס או פטור הא לא דמי הכא כרי יחמר שדולה לכחוס אם חנה לעקומי וכיון שאירסה ולא נשאה יש לה לבא שם נמקומו אחריו ואע"ג דרפ"ח נפסית נפסית אירי דכל הויא מילתא דג' ארלות לבסוף לכפית האיש אירי שאם נשאה נאסח נמקומו האלה והיא מקום דירתו אין כופין אותו ללאת משם וכ"ש אם נישאת נאסח נמקומו והיא מקום דירתה ומולדתה שיפס כח האשה יותר ואינו יכול להויליא משם (ח) כהויא דתחובות ג' ארלות לבסוף כו' אם האיש מיהודה ונשאה מגליל ונשאה ציבורה שהוא מקומו אין מויליאין את האיש ממקומו לילך אחרת לגליל כיון דיהודה וגליל הם ז' מלכות ואין שייכות מלויות מזו לזו ואין יכול לידע כיהוב אנשי (ה) מולדתו אין כופין אותו להניס מקומו כיון דשם נשאה אכל נשאה בגליל כופין אותו ללאת מגליל אותו ללאת גורם אומר שעמי כן נשאה ואם האיש והאשה ממקום אחד ציבורה אפי' שנשאה בגליל כופין אותו ללאת מגליל ואפי' מעיר לכרך והוא האשה בכרך והאיש מעיר או איפסא ושייחס ציבורה והוא נשאה בעירו אין אחרת יכולה לכוון להניס מקומו כיון דז' המקומות אינן שוין והוא נשאה בעירו וכ"ש אם מקומותיהן שוין כרכין או עיירות כופין האיש לעזוב מקומו אפי' שנמקומו נשאה שגא' והיא צבולה צעל בעלייתו של צעל (כתחובות ד' ס"א) ועוד עולה עמו וכו' (ס) ודרכו לזכור אחר ארצותו (קידושין ד' ז' ב') ועוד האיש יכול לילך ולרזוח אוסביו מה שאין כל נשאה דתביב כל כבודה במ מלך פניעה וההיא דירושלמי מפר"ח מחני' כההיא ציבורה ונשאה בגליל ובגליל ונשאה אשה ציבורה (היא מגליל בגליל (ב) ונשאה אשה ציבורה (ג) אפי' אשה מגליל או נשאה אשה מיהודה (ד) בגליל חלל מיהודה ונשאה אשה מיהודה בגליל ונשאה אשה ציבורה כופין אותה לגליל ואין כופין אותה ללאת מיהודה וע"כ פי' ר"ם שפי' נפסיית האיש מיירי וכן שאר כל הגאונים ושבו מלאחי נפסר רז"י משה דר מיימון ז"ל כדברי שפי' לעיל וזה לשונו (פ"ג מהל' אישות ס"ג י"ז) וערי יהודה לבסוף ג' ארלות הן יהודה ועבר הירדן וגליל אים שהוא מארץ אחרת ונשאה אשה מארץ אחרת כופין אותה ויולדת עמו לארצו או חלל צלה כתובה שעמ"כ נשאה אפי' שלא פי' חלל הנשואת אשה נאסח מן הארלות והוא מלאכי אותה הארץ אינו יכול להויליא לארץ אחרת חלל מויליא ממדינה למדינה מכפר לכפר צאותה הארץ עכ"ל. ואחרי שרוב הגאונים פירושו כך דנפסיית האשה מיירי מי יצבור על דצריס לכופו להויליא ודאי היכי דהצעל היה רואה לכוף את האשה לא היינו כופין אותה הואיל ונפסי ממדינה דר"ח דמפסיקא ענדיתן לתומתא וכבר נעשה ששלמו ממייבוקר

הרי לא קיים כדאי פי' נערה (ר' מ"ז) כתב לה פירות כמות ובלים שינאו עמה תביח לזית עולה ועתה לא אכל הנעל ברצויה הללו ופר"ח מטעם משום דמתיין נאז דנה עתה על דעתו אלא שחאה כמו ופר"ח ור"ם הלכה כח"ק הי"ג לא פסק אלא ע"מ שיהנה בנו וסיהא (נ) מחרי לא התם והא לא (כ) אחרי לה כדאי פי' דקדושין (ד"י) הווא גברא דזבין נכסבי ארעתא למיסק לארעתא דישאלל פליק לז מיתרר ל"י אחר רבא כל דפליק ארעתא למידר וזה לא אחר מיהו תהאי טעמא לא היינו כופין אותה לילך אחריו אכל טעמא אחרתא שחמו כופין אותה לילך אחרת דכיון שהארום עמנו לא פסק אלא האז פסק צלה מעמדו איכא למימר דלא שמע מה שפסק אצלו ואפי' אם הוגר לו אפי' ונחמלה ואין לומר הן מתמלה במעשה אצלו משום כיבוד דהרבה איכא משמע פי' דקדושין (ר' מ"ה) שחמו נחמלה האז (ס) שחמו נחמלה הן לא אחרת וטעמא פיר"ח משום דאז נקדושיה כמו ככל דכו יפסא ל"י דעב למיחב (ע) טו דו אכל הן איתו מתמלה דגברא דייק וכ"כ ושרי (פ) ז"י צלה גט והאי טעמא כ"ש דלא ימא איכא לכופו להויליא תהאי טעמא דבן מתמלה במעשה אצלו ואי פסיק ל"י הוי גט מעושה ועוד דלמר צירושלמי (כתחובות פ"ג ה') אהיהו דהפוסק מעות לחתנו וכו' תשב עד שחלזין דלשאה שפסק במעמדה אכל לא פסק במעמדה אפי' כגון מזו והיינו צמ"י רידן (ר' ק"ט) אינימא לזא איפסא מיצעי ל"י דהואיל ופסק במעמדה הוי ל"י כאלו היא צבולה התניה חלמא דתו לא פסיבא כאלו קיבלה עליה התנאי אלא איכ' התנה במעמדה וה"ם צבנו נתי ואע"ג דקידשה ולכפוף נחמלה במעשה אצלו צמ"י דסוין דתחרה (ג) וכשאר תלמי' דלמא לא נחמלה דלחוקי שדרי' ולא לעזותי ואע"ג דהכל שם לכפוף הויא טעמא לאו טעמא פסול ודאי ועוד דמה צדק אש הך טעמא לבסוף עשה אש ימלא סין וקורת רוח צמ"י ובארקוהו ולא (ק) חלל רבט נפסח ותוציגה ולא אימני וכי נשביל שהלך שם זין קידושין לבסוף אינו וכו' ומה שפסק דצדק התנאי זו צדק יש מנא בגון טעמא חתם לנכד כך וכך וכו' והן הן הדברים הניקנים צמ"י (כתחובות ד' ק"צ) אכל על בנו מה שחלוי צבנו חין פסק שנו לא מעלה ולא מוריד כמו על אדם אחר ושמה נחמלה צדק לא אחרת כדאי ואפי' שחמו נחמלה האז נמי לא אחרת כמו שפסקו כל הגאונים להילכתא כדכ"כ (קידושין ד' מ"ה) (כ) ורוב שחמול דשחמו נחמלה הן לא אחרת ולא דמי לכה דלמר פי' הכותב (ד' ל' י') קטן שהיא אצלו כתובה קיימת שע"מ כן קיימת דלדרע משם יש ראי' דהא מפי' צמ"י לא שנו חלל מנה או מאחיס אכל ומקפח לית לה חלמא אפי' דלכל מילי תחאי כתובה ככתובה דמי לכה מילתא לא הוי ככתובה ולא כל כמיני' דאצלו לפסוק עליו אלא איכ' נחמלה והא דמנה מאחיס יש לה דאפי' לא כתב לה מעולם היה חייב לה משום (ט) דלמור לו להסבחה בלי כתובה ואדרבה תמה ר' מאי איריא משום דכתב לה אפי' לא כתב נמי ותיקן משום דכתובת נקיס דלא

הגהות

(מ) ז"ל מיתרר • (ז) ז"ל אחרת • (ס) ז"ל אחרת • (ע) כהכ"י דן ט"ו וע"פ • (פ) ז"ל לה • (צ) ז"ל נחמלה • (ק) ז"ל מנא • (ר) ז"ל ודלך כרז ושחמול וכ"ש דשחמו כו' • ואולי דמייבית ורז ושחמול ט"ס שפי' כחוב וכ"ש דיעם המעמיק שהוא ור"ם וכתב ורז ושחמול • (ס) ליתא כהכ"י וע"פ • (ת) ז"ל ופי' הויא • (ה) ז"ל מולדתה • (ז) ט"ס הוא ושורה דלקמ"י נקטי' • (א) ז"ל אותו • (ד) נ"י ז"ל ציבורה :

מהר"ם בר ברוך

ממייצורק לרפת אלל מה"ר שמואל זר שלמה שהבעל היה ספן לכוף את אשתי לילך אחריי ומורי היה מילה באותה עשה ולא היה יכול לכחוד והרחה לי תשובת ר"ת וזוה לי להעתיקה להם ומתם עליה כיוון דהוי פלוגתא דרבותיא ענדין הכא לחומרא והכא לחומרא ודקדקתי צירושלמי (כחצות פ"ג הל' י"ז) ויגל דיפה כח הבעל מכה האשה דגנח החם הוא רוצה לעלות לארץ ישאל והיא אינה רוצה כופין אותה לעלות היא רוצה והוא אינו רוצה אין כופין וכו' אלתא דיפה כח הבעל מכה האשה וללא כרית (ה) וזו דגמתי דין דפ"ג דכחצות (ד' ק"י:) תנא דכופין (ו) אותה לעלות כמו שכופין (ז) אחיו לעלות וי"ל דהביא מיירי בומן שבת המקדש קיים דלזו היתה מליה לדור עפי צירושלים מנארץ ישראל והביא דמוקפתא מיירי בומן הוה ועוד תורני לעיל דאפי' פסק בחמור בעלמו לבא שמה אחרי שגם חמיו פסק לו כמה עניינים ולא קיים לו נראה שבעל לגמרי גם זה שפסק לבא שמה אין כופין אותו (פ) (וישאל נמי אין כופין אותו) ואפי' אדמון מודה הכא לרבין שאלא מתקומה ללכת אחריי או חשז עד שחלזין ראשה דע"כ לא פליג אדמון אלא היכי דלינו ספן לכנס כדמשמע לישנא דר"מ חשז עד שחלזין ראשה וכן מוכח מדברי אדמון עלמם מדקאמר מה אני יכול לעשות כלומר וכי יש לי לישב עגונה אבל הכא תנך (ט) אחרי ולא תתעגן ואפי' אח"ל דאדמון פליג נמי אחא וכי תימא א"כ לאשמועינן רבותא עפי דאפי' כה"ג דלא בעי לעגנה לגמרי (י) עמו מ"מ כיון שהוכחתו לפלוגתא ייירי כגון שאל לעגנה ואינו ספן לכווכה כלל כמו שמשמע לישנא דמתני' כדפי' נהי דאדמון פליג צו וכיואל צו כגון צנידון שלפנינו הוה אמרינן בגמ' דהלכה כמותו ולא צנידון צו (ס) ד' ק"ס) ופרי"ח דאפי' צנידון הדומה אין הלכה כמותו אלא במאי דליירי בדיא צמתני וזו לא הכו דלא לוסיק עליה. כי הכי רפי' כל הגשעין (ד' מ"ח:) דאין לוסיק עליה וטעמא רבא שצוה לנכיו מוסיק עליה נמי הכו דלא לוסיק עליה וטעמא רבא דדוקא היכי דצעי לעגנה מתכחד טעמא דאדמון אבל הכא מלי סזית דדמא דידיה קומק עפי דילמא דמא דר"י' קומק עפי ועוד דרגלים לרצו שכל הימים שהיה שם מהחול והולך וטלולא דגנרא קשי מדליחתא (סכנדרין כ"ב) ויש מצדויתו שכתבו שיש לכופו ללכת אחריה אפי' מתחל לתחא משום כבוד צת מלך צומת ולא ידענא מהי הלא גס דמי פמתי החלמוד היו כבודו ולנועות מעשה ואפי"ה אמרינן דכופין אותה ללא תהיב דהיה מיהודה ואירס אשה צגליל וכ"ש אי שציני מקומו ומקומה כיהודה ויהודה דכופין אותה ועוד כתבו דגנרא דגנרא (ג) גנע מדליחתא ולהכי כייפין ליי לגרש ולא לה לבייבה שתלך אחריי למקום רסוק גם זו פליאה צעיני הלא גם בימי הכמי החלמוד הוה שייכא הוה מילתא ואפי"ה לא אשגאו ואמרו לה כדפי' גם מה שכתבו עולה עמו ואינה יודעת עמו הלא חמיו פסק לו לנדוניא ממון גדול ובאותו ממון יאכילנה וישקנה וילצינה כחצות שצמשפתה ועוד אפי' יספיק לה צצדים שהוין צצנות משפתה אפי"ג דלא יספיק לה כמו שהיו לה צצית אפי"ה

לריכה לקבל דלומר פי המדיר (ד' ע' :) בצמפתק לרביהם גדולים ואינה משפתק לרביהם עניינים עד לא לריכה דרגילא צהו צי נשא וקס' (ט) מנגלל צהה דאמר לן עד האידנא דלא דארסת וכו' ופרי"ח דאפי"ג דאינה יודעת עמו ה"מ צצנות משפתתה שזות אצל צהר דרביה קטנים דרגילא צהו צי נשא לפי שהוא עשיר אצל צני משפתתה נמי שאין להם עושר אלא כמו שיש לצעלה אין רגילות באותם צצדים קטנים הלכך יש (ג) להחלגל עמו כי הויל צהדיה וכשאינה עמו יש לה להתכדי (ס) (לה צאמנה עמו) כמו שהיתה צצית אפי"ה ועוד תורני לפי דמוקפתא וצירושלמי צענין אחר וכו"ש דמוקפתא דג"ח שהיה מיהודה ואירס ציהודה לא מיצעי כמו כן אם נשאה ציהודה שאין כופין אותה ללא תחש אלא אפילו ינשאה צמקס אחר וצו צמרה ליהודה אין מוילאין אותה משום דצמר אירוסין אצלין ואיכא למימר דכשואין הוי על דעת האירוסין אצל היה מיהודה ואירס צגליל פי צקידע ע"י שליח ששלח שם לקדשה לא מיצעי אם נשאה ציהודה או צעצד אירדן וצו צמרה לרגיל שכופין אותה ללא תיהודה אם הוא ספן להיות ציהודה שהוא מקום האירוסין וע"מ כן נשאה שפסוק למקום האירוסין כשירצה אלא אפי' נשאה צגליל כופין אותה ללא תיהודה כשירצה כיון דצצנות שאירסה היה ציהודה ולא הלך הוא בעצמו שם לקדשה ומסתחא על דעת כן קידשה שתלך אחריי למקומו כי טפילה לו ונגררת אחרייה ולא הוה נגרר אחריה והיא צירושלמי יש לפרש מתני' כשהיה מיהודה ונשא אשה צגליל פי הלך לשם וקידשה ונשאה ואפי' קידשה שחם למוד אפי"ג דלא נשאה עדיין אין כופין אותה וכל דנקיט (ע) לאשצעינן דאייירי כגון שהוא עלמו הלך שם דומיא דניסואין דאי אין לעשות ע"י (פ) שליח ובחוקפתא דקמתי אירסה משום דאייירי כששלח אלנה שליח וקידשה וסוף דבר אין לכופו לילך אחריה ואפילו לפי חצות ר"ת יכול להיות דאין כופין כיון דלא קידשה (ג) צעצמה אלא על ידי שליח דלמא כהאי גיונת מציב כמו היה ציהודה ואירס ציהודה דאין כופין כדאיתא בחוקפתא וכ"ש לצצרי שאר הגאונים שמפרשים הביא דכחצות צכפייח האשה דאין כופין (ק) אותה מטעם דפריש' לעיל * מה ענין חצו למלון (ר) אין נזקקין לו (כחצות דף כ"ד * וע"מ צחום' ד"ה חצו) (ש) שהכניחו לבאן אין נזקקין אלא גדול למכפייח (ח) הוא מצדו ואינו ספן לא לתלון ולא לייבא אצל הכא הכי ספן לכנס צמקומו וכיון דלית לה ללא ת אחריי כדפי' א"כ למא יכפויה שלא כדת אפי' אם היה צאה מחמת ענינה צציתא חסורא ליה ונרא לקצורה הוה אחר אפי' קאימנא ומזמן לכנס כלום סילקו חמתי צין עניה לעשירה * מאיר צרי צרוך שיהי' :

פי' שפז (ח) וישאלת על ראצון שכתב כל נכסיו (ג) לצו ע"מ שיתנו לדי' צנותיו כך וכך מעות ואם יפחתו מן המעות שיש להם (ג) צנות ליתן מן הקרקע ונפטרם אחת מן הצנות צציי אפי"ה ג"ל אפי"ה שסתתנה מתנה (ד) אם הם יתנו סלקס לב' :

ה ג ה ו

- (ב) ל"ל וקשה * (ו) ל"ל אותו * (ז) ל"ל אותה * (ח) גרי שהוא מיותר ופי"ס * (ט) ל"ל אחריי * (י) ל"ל עמה י"ל משום דצותא דרבין נקטי' וכ"ה בצממני * (כ) ל"ל איכא וצכאי דנה ופי"ס * (ל) פי' דצושה של אשה. מצודה משל איש עיי' שלחי הוריות * (מ) ל"ל מנגללל צהדי' דלמרה ליי עד כוי * (נ) ל"ל לה * (ס) פי"ס הוא * (ע) ל"ל ונשאה * (פ) ל"ל אפשר * (צ) ל"ל צעצמו * (ק) ל"ל אותו * (ר) כרי דפי"ס הוא * (ש) ל"ל שהציוו לבאן לראי' החם נזקקין כוי * (ת) ל"ל כיון שהוא * (י) ארבות ס' קל"ו קצרות ס' קפ"ט מרכי גיטין פי"ז ס' תל"א * (צ) ל"ל לכניו * (ג) ל"ל ליתן * (ד) ל"ל שצריכים ליתן סלקס כוי :

מהר"ם רב ברוך

לג' הכנות המלאות אזל מתקם המטה יהיו פטורים אפי' לתת לירושיה כדמתן ומיייתי לה פ' האומר (דף כ' :) ופי' מי שחמזו (דף ע"ד :) הרי זה גיטוף ע"מ שחמזו (ה) לו מחמזים זוז (ו) עד ר' שמעון זן במילת אומר יתנו לאזיו או לאזיו או לירושיו וכו' עד מר סבר ב"י ח"ק לו ולא לירושיו ורשב"ג סבר לו ולירושיו ול' דהלכה כח"ק ולא כרשב"ג דדוקא כל מקום ששכח (ז) צמשתניו ולא צברייתא ואח"כ שהבנים פטורים מתקם המטה הממנה אינה בטילה כיון דמן הדין אין לצנות במקום (ח) אלא לקיימי' תחלי' הוא דצעי וכיון (ט) דמתי יתנו לאמרות ומחלקה יהיו פטורים ודמית להביא דפי' מתי שחמזו (ס) דההוא גברא דאמר לאריסיה כ"ע דלו צלת ואכלי צארבע ואת דלי ארבע ואכול תלתא לסוף תתא מיטרא רבא אמר הא לא חילטרין וקיי"ל כוותי' ואפי' לרצנן דאילתנלא מודו צבא דלברויסה קמכוון והא לא חילטרין והא לא דמו לההוא דפי' (י) הפועלים דאילת מיטרא ומסיק החס פסידא דפועלים דשאיני החס דלא קעבדי מידי ואכתי לא נכנסו ל' אזל הכא הא קיבני לשאר צנות חלקים ועוד אלא לבני' ברי' (כ) ולא מיכוון אלא להרויסה ולענין זילוחא נמי צרתא עדיפה ל' וכיון דמטה הם יקרו חלקים ולא יתנו לירושין דהלכה כח"ק כדפי' ועוד דאמר פ' מי שמח (דף קמ"ג :) ההוא דאמר נכסי לברי הוה ליה צבא וצבא וצבא ומסקין דלא קריא לבר צבא צבא ומיייתי החס תניא כוותי' דמר בר רב אשי צמודא הגולה זני הבנים מותר צבני' חס' היכא דליכא צבני' אורא צני' צבני' מותר צבני' חס' ה"נ כיון דאמר לצנותו לצנותיו דוקא קאמר ולא לירוש' וליכא למימר א"כ תצטל הממנה לח"ק כדאמר לא תמנה לו זקוקה ליבס דשאיני החס דלא מקיים כלל אזל הכא מקיים להנאי' צבאר הצנות וההיא כיון דמטה פטור' מתקלה ועוד שאני החס דלבני' נפשי' עדיפא ל' ודעתו שחתן לו ואי לא יבבא ל"ל לא ה"י גיטא אפי' חס חתן לירושיו ועוד ללעורה מתכוון כרצנן דרשב"ג דשליגי עליה פ' מי שחמזו (דף ע"ד :) צמעשה דחא אצרה חילטילתו לא חתן לו דמיה משום דאמר ללעורה קא מתכוון אזל צדדון זה כשהוא נותן לבניו וממנה שימנו לצנותיו ורז"ל להרויסה קמכוון וכשממנה אמת מן הא לא חילטיריכא ופטורין מתקלה ובדולה מוז אמרינן פ' מי שחמזו (דף ע"ה :) הרי זה גיטוף ע"מ שחמזו אח צני' צ' שנים או ששמשני אח אצא צ' שנים מת הן או הבני או אומר האצ אי אפשר ששמשני וכו' עד כלל אמר רשב"ג כל שכבשהאינה מתנה ה"ז בט ואפי' לח"ק דאמר אינו בט הכא מודה דשאיני החס גני בט דרצנן ורשב"ג לטעמייהו דכי כיכי דבני חילטילי' אית לבו ללעורה קמכוון ודוקא חילטילי' ולא דמיה הכ"ז דוקא שתי שנים קאמר וללעורה ואין להקשות אמאי לא קאמר רשב"ג שנים קאמר אח (ז) יורשו אצא כדאמר רשב"ג החס צעל מנה שחמזו ל' מחמזים זוז ומת דנותנים לירושים ה"נ נימא שמשני אח יורשי אציו וי"ל דהא דאמר רשב"ג נותנים לירושין ה"מ צמשתניו שחתן לו לעצמו או רואה לומר לו או לירושיו אזל כשממנה על שיומש אציו או על צני שחמזו ולא נחכוון אלא לפטרו שיומש אציו שהיה מוסל

עליו וממנה צניו וכיון דמתו פטורין לגמרי וא"ת למאי דפרי' דפטורים מתקם המטה תמי' שנה מהא דאמר ספ"ק דגיטין (דף י"ד :) הולך מנה לפלוני והלך וציקשו ולא מלאו ואיכא למיד יתזרו לירוש' משלם או לשולם לא קשיא כלל דשאיני החס לניו שנתנה עיקר העמנה מת קודם שצאתי (ע) וכי יהיב אינש מחנה דעמח דתקצלי לה מיני' וכרי מת קודם והוא לא נזכוון אלא ליתן לו ולא לירושיו וזהכי הדרש למרא (ז) וערצנן הד טעמא הוא דהולך מנה לפלוני ולא לירושין קאמר וה"ל צמשתניו במודה נתן לבניו אך שחמזו שימנו ל' צנותיו כך וכך (ח) וזהכי קאמי' ולא לירושין וכי כיכי דבני מנה לפלוני ומת הממנה צמילא דלפלוני ולא לירושיו קאמר ה"מ כשהמנה שימנו לצנותיו ומתה אמת מן החמזי צטל לבני דידה דלא שקלה (ע) ולא לירושין קאמר ע"כ לשון מורי שיש"י :

סי' שפ"ח (ט) עריבים עלי דבני דודים ומצו ומצו נהמדים לשונם מרזב חדים
 מועשה חידודים צהרים מקדרים עמקים מעדרים הנאכדים והכעמיים והכעמדים אלוהי ומיודעי ה"ר נמסס וה"ר הלל אשר שאלתיו על אודות ראזנן שיש לו חפירה צחלירו ומקלסין כל מי אצירו (ז) ונצליעין צמקומן ואותו חפירה סמוכה למומת אצנים של שמעון וטוטרן שמעון כשהחפירה מליאה שמים ככסין לחך שומתו וככסיה חמים צביתו והשיב ראזנן אורסה חפירה שחוקת צה יותר מכ"ד שנים ולא מתימ' ז' מעולם והשיב שמעון כי לא הוי' כל עתה עב"ל י"ל דלא כהחפירה מופלגת מן החומה פתח צבא לית דין וליח' דיין דפשיטא דצהכי סגי כדתיניא צהדיא פ' לא יספור (דף י"ט :) אזל צכותל של אצנים צכדי שלל חיק וכמה טעם ואפילו אם לא ספלי' פתח ועמה רואה לעלאות גומתו עפר עד שחחרתק חלל הגומא פתח מן הסומה צהכי קניא אפי' שלל סד צכיד דצעי' היא (שס יט') אי סד צכיד חתן או סד צכיד (ק) מפקינן מיני' ממונא ולא כייטינן דממונא לקולא ומספיהל (ב) מפקינן מיני' ממונא ולא כייטינן ל' לכוד צכיד ועוד (ר) דלכל זה מכאן מה שכתבתי לרווחא דמילתא מיהו צלאו הכי אפילו לא כרטיק שום דבר אינו לריך לכרטיק כלום דכיון שנה מנמנת ירושה (ט) ואית ליה סהדי דדר ב"י אצוה כה"ג ואפי' דר ציה מד יומא ואיהו צבא צבוי' ג' שנים ח"נ איפכא דדר צ' אצוה ג' שנים ואיהו מד יומא וטוענין לירוש' (שס כג.) מה דמתי אצוה ולמיטעונו אלוהי אציו קיים ה"י אומר מייך צמית' או מחלל ל' השתא נמי טענינן לצרי' ואע"ג דהחובצ נמי הוא יורש סמונא מפיצרו עליו כרואי' דאע"ג דאצוה דמתצב אלוהי הים קיים ה"י לריך לישצב שזה נחמו לו או מכו' לו לרצרי רצ האו גאון ז"ל ור"י שפסקו שצצעינן על הקרקעות שצופה צרצנו ורואי' מפי' הכותב (דף פ"ז :) ת"ל יתום זה אינו לריך לישצב אפילו צצופה שלא מקדונו אצא (ח) שלא חקני צצופה על היחומים שלא פקדנו אלא ליסול והיחומים מן היחומים והיחומים החובצים יש להם שטר דכיון דהיחומים הכצצעינן מוחזקין הן צמנון וקיי"ל (צצופות דף ע"ה.) הכא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא צצופה ה"מ ציתומים מן היחומים כהי דרואי' יכוילן לישצב צצופה גמורה לכל הפסוח ישצב

הגהות

- (ה) ז"ל לי . (ו) ז"ל כו' . (ז) ז"ל רשב"ג צמשתניו הלכה כמותו ולא כו' . (ח) ז"ל הצנים . (ט) צכמי דממנה וט"ס . (י) ז"ל האומנין דף ע"ז . דאחא מיטרא כו' . (כ) ז"ל לא . (ל) ז"ל יורשי .
- (מ) ז"ל לירו . (נ) ז"ל ואדרבא . (ס) ז"ל והלא . (ע) ז"ל דלא . (פ) ארוכות ס"י קמ"ג קצרות ס"י כ"ג .
- (צ) ז"ל לחובה . (ק) ז"ל לא . (ר) ז"ל דל כל . (ש) צכמי ואי וסי' . (ח) מכאן עד סוף הענין מוצא צמשתני מיני' לסי' משפטים ס"י ע"ג .

מהרם בר ברוך

אלא קידושי דרבנן וסימננס רבנן דרבנן ואשג' דענין חליצה (ט) הויה דאורייתא מההימנין אפי' באשה ואפי' בקרב (י) ויב' המינץ (ל"ט): ליעאל דהא אשת (כ) המולןאסותי דמיחנה ה"מ במילתא דעבדא לאיגלויי אלל בכה"ג דאי בעל הוי ספיקא דאורייתא לא סמכין אנשים ומשמע ר"פ דא סימן (ד' מ"ט): דלמחנה אשה להחמיר ולא להקל מיהו צדוק זה שלל בעל סמכין עליהו דכפסקין ס"פ יולא דופן (ד' מ"ו) . (ג) הלכך אין שושפין שמה כשרו היכי דלא בעל לאחר זמן חליץ להקל וכ"ש דסמכין אנשים המעירות שליטה דת "ב ואפי' צמוך "ב ממלכות דפסק ר' הלכתא תוך הזמן כלפני הזמן וכמו שפסק ר"פ ר"פ בא סימן (ד' מ"ט): כ"י שמעון דאמר תוך הפקד כלפני הפקד ואפי' לרי"ט שפסק כ"י יהודה ה"מ תוך הפקד דהיינו יום אחרון של שנת "ב שנת מדע מדעיה וצולן דלעיל קאמר תוך הזמן והכא קאמר תוך הפקד דמשמע סמוך לסירקן אלל כל שנת "ב שץ מיום אחרון אפי' הביאה שחי שערות שומא כינה וממלכת ועוד רחיה דסמכין אנשים דפי המריד (ד' ע"ג). דקאמר חסם הסופקא דה דשכינותיה בעלה נוקה עליו וכ"ש דלמחנה למיאון אלל עוד משמע שליטן דלמחנה מפי האומר (ד' ס"ד): דקאמר חסם זה בני בן "ב שנים נאמן לנדרים ולא למכות ועושיין משמע ה"מ לענין מיאון ואפי' לא בעל שמה אינה נאמנת מאיר בר ברוך שסי':

סי' שצ אשר שאלת למ"ד (שנת ד' ס"ו: ע"י"ש) צבנת ניתנה תורה לשראל האיד חזרו לאתריהם "ב מילין (ס"ד ר' פ"ס): הא לא קשיא דלפי' למ"ד חסומין דאורייתא (עירובין ד' י"ו): מוקפין היו ענני כבוד (מ) וממחלת בני אדם דאמר פי' מי שהוליאורו (ד' מ"ב): יעשו לו מחילת בני אדם לכנס בני נחמיי דר"י חילאלי ואשג' דענינים של פכאיו אינם נסחבין צממם (כ) שהקפין הקצ"ה להבין מפני האומות וכלל מקום שהיו הולכים היו ענני כבוד עליהם וקרניו תרום כבוד שמשון צר אצרהם זל"ה"ה:

סי' שצא (ס) אשר שאלת על ד' רה' כיסין אשר נתיבצח (ע) ולקסה צמך אשת מכן ואיך יודע מאיזה ר"י בעיני כיון (ס) שלקוח צבוע כמלה על מפלה דמי (כתיבות ע"ו) ולא אולין צדק רוצה ואין לי נסלק צין נפקד לאחד ולדמותו ל:מלל ציד עבו"ס (ז) שיראל לקחו מן הקבוע וכ"ש כיון שצמך נקסה הכי דינא שהיא כמו נפקד סבל המפקיד על דעת אשתו וצניו (ס) מפקיד (צ"מ ד' ל"ו): וכיון דהוי פלגא דמי ללמד שהפקיד (ר) שליח אלל בעל הבית (צבורות ד' י"ט) דאמר המוליא מצדיו עליו כדל"ה:

סי' שצב (ט) ומהאי סעמא נמי יש להחיר ללצן (ח) אותה פלסאירא שאופין חמ"ח

ישנע שבושה שלא פקדנו ויטול אלל לעולם אין להם לישנע שבושה שלא פקדנו לפסוקי ולא אדם אחר חובצו והומר אצרכם היה חייב לי ואין לי שטר פטורין בלא שבושה ואלייתי מהא דאמר פי' (א) (גם פשוט) וכן היתומים (ב) (מן היתומים) לא יכרעו אלל בשבושה ואינן זה ממאן חליצת מלה השתא דצונן שקיל בלא שבושה ואינן שקלי בשבושה השתא ק"ל ליטלי לעולם מלה וכגון דטעין ל"י אישחבע לי דלא פרעתי לאצובין דאלו אצונן כה"ג (ג) שבושה ודלית והיתומים ישנעו שבושת יורשין אללא ש"מ דלא תקינו שבושה על היתומים אפי' ליטול אללא ציתומים מן היתומים ומשום קיובתם דיתומים הנחצעים ואפי' לרי' אלעזר דפליג ארז ושמואל ואמר הפוגם אח שטרו ומת יורשין נשצנין שבושה יורשין ונוטלין (ס.ס.) אללא אשג' דהכחצב אינו יתום אפי' היתומים נשצנין ונוטלין ה"מ חסם דנשצנין כדי ליטול והשבושה היא לטובתם דאלו לרז ושמואל כיון דאין יכולין לישנע שבושה שנתחייב מפסידין לבמרי דאמר אין אדם מוריס שבושה לבניו ומלא דלרי' (ד) אלעזר דאמר נשצנין דהוי שבושה כרי שיטלו דאלו לא היו נשצנין לא היו מוליאין ממון מספק בלא שבושה אלל כשהיתומים נשצנין לא תקנו עליהם שבושה ממ"ד דאלו לא חנע אח אצרכם ובי כמו שהוכחתי לעיל דאין לריבין לישנע ולפטור ולא חנע אח אצרכם צמיי ולא הספיק לישנע עד שמת ואמר פטיירתי חונע אח היתומים פטורים כמו כן דלא תקינו שבושה על היתומים לרעמם דאלו לא ישצנו אפי' מספיקא לא תפקיין ממונא מיכיינו וחס אין להקשות אמאי לא מוקי ממני' דוכן היתומים לעולם אמלוה וכגון דקא"ל צמיי אצונן אישחבע לי ללא פרעתיך ולא הספיק לשנע עד שמת והשתא היתומים לריבין לישנע וליטול כיון דצונן נחחייב שבושה וכו' (ה) עוד יש לי רחיה צדורה דהיתומים אין לריבין לישנע כדי ליפטור דכל מילתי' תקתא דרבנן ולא תקנו תקתא לרע ליתומים מדאמר פי' הניקין (ד' כ"ב) גבי משיכה יתומים הכי הן כהקדש ואי משיכה להם טובה יוחר ממעות אמרינן משיכה קניא לכו ואי מעות עדיפא לכו מעות קני לכו ומה שכחנת שאציו של רצובן לקח הקרקע מישראל ואחרו ישראל לקח מן הכו' אין זה הצל מן הכו' הרי הוא כגוי (צ"ב ד' ל"ה): שהרי אין מפרער ואומר גזלה ממני ועוד אפי' טוען המפרער גזלה עכו"ם ממנו והוא חסר המפירה כיון(ו) (שי"ש חסם צור) ישראל שלקח ג' שנים או עד יומא ושהתה ציד צנו' ג' שנים טוענים ליורם ואמרינן שאציו לקחה מישראל אחר מידי דהוי אגזולן דאין לו סוקה וצנו של גזולן יש לו סוקה כי (ז) אפי' בטעמתי' דאצובין (ס"ד מ"ו) ונאמן בלא שבושה כדפי' לעיל מאיר בר ברוך שסי':

סי' שפא (ס) וששאלת על יחומה קטנה ש:תקדשה ורובה למאן מי סמכין אעדות נשים שהיתה צת י"א ולא כנסה לשנת "ב ומ"ל דולאי סמכין כיון דלא בעל ואפי' היתה גדולה אין כאל

ה ג ה ה

- (א) ז"ל כל הנשצנין דף מ"ט . (ב) כרי דמ"ס הוא . (ג) ז"ל הי' לריך לישנע . (ד) צכמ"י אלעזר ומ"ס . (ה) ז"ל דהא ודאי לא מצי לאוקמי הכי לרז ושמואל דאין אדם מוריס שבושה לבניו . כ"ה דדוס . (ו) ז"ל ששהתה ציד ישראל כו' . (ז) ז"ל לא . (ח) ארובות סי' תקס"ט קלרות סי' רפ"ו מדרכי יצמות פי' ר"ב סי' כ"י ס"א . השונה מיי' ה"ל אישום סי' י"ד . (ט) ז"ל דהויא' . (י) ז"ל צפרק . (כ) ז"ל המה והמולן אחוה דמיחנה כו' . (ג) ז"ל הלכתא (מ) ז"ל והוי כמחילת בני כו' . (נ) ז"ל ענינים שלהם שאני שהקפין כו' . (ס) ארובות סי' תקל"א חשוי מיי' לסי' משפטים סי' כ"ס שו"ת הרשב"א סי' תתקפ"ג . (ז) ז"ל משלך ומשל אחרים . (ח) ז"ל שלקחה מקבוע . (ט) ז"ל כיון . (ק) ז"ל הוא . (ר) ז"ל טלה . (ש) עיי' לעיל סי' קמ"ט . (ת) ז"ל ציו"ס:

מהר"ם בר בר

וכו' עד ולא להשקותה אלא להפסידה כחובתה אלמלא דקינוי והתראה להפסידה כחובתה הוי דומיא דקינוי להשקותה וגם משמע מלשון רבי' משה צר וניימין (פ"ד מה' אישות ה' ס"ו) דיכול לגרש נע"מ (ה) הרשות צדו' ושוב חזרו ושאלו ר' אחיבן הניח עדים לפניו שצדקה על הפרס גם היא הביאה עדים שגם הוא עזר על הפרס והנה פסקו שאינה נקראת עוזרת על דה להפסידה כחובתה אלא שמתכוונת לעבור דומיא דראשה פרוע משמשתו נדה מאכילתו דבר שאינו מעושר (ו) ועוד עוזרת על דה לריכה התראה כי היכי דתיסדר זה כדאיחא פ' ארוסה והיינו נשעה שפושט מעשה עזירה דומיא דמשמשתו נדה אמנס גדון זה לא היתה התראה וקבלת חכם לאו (ז) כ"ל היה נדעמו לקיימה ושכחה אוחו כדאיחא גבי עדים (כחובות ד' ל"ג) (ח) אמרי אישתליין ונלוו לך (ט) שיב"א פסק בשנועות שמקבלי פירות ועצרו על הפרס אין לפסולן בשעת הפרס היה נדעמו לקיימו גם הכא נובל לחלות ששכחה הפרס וא"כ הלא מקיני לארוסה להשקותה כשהיא נשואה ואע"פ שיש ימים הרבה צנח"ס והיה לן למימר ששכחה בהתראה שאני החם שקינת לה כשנשכחה וסתירה חמילה טובאה הו"ל והיינו נשעה מעשה כי היכי דתיסדר זה כי יסוד ארסה (י) ואין כאלו ראי' גדון זה: חשונות מורי ערובי ממוקד לקיים (כ) דברי דע"כ לא נע"מ התראה בשעת מעשה כמו שהוכחתי שמקיני להשקותה כשהיא נשואה ופירש"י צ"ל הכא על דעמו (ד' י"ח) על סתירה שנקראה להאר שינשאת ואע"פ שרש"י פ"ט מ"י חזר דמיידי שקינת לה כשהיא ארוסה ואימתת כשהיא ארוסה וקמסקילה כשהיא נשואה פרי' דפי' ראשון עיקר והכל עמך והכי איחא כשהיא צ"ל ארוסה (ד' כ"ו) המקנה לארוסתו ולשומרת יבם שלו משכנסה יסמרה או שוחת או לא נישאת כחובה אלמלא

חסתי' פלדון או פשטיחא ולא מינעיה מצד נבזיה ומנביה לגשר דלא מתקן הוא כלל שלא נאסרה אלא חפי' נאסרה שאפו חסתי' פשטיחא של עכו"ם (ה) שרי לנבזה על האור כדי לאסות חסתי' דבר של יסתר דלא מימזי כמתקן כיון דלפי' היתה עוזרת רגילות הוא למתנה על האור כשנאין לאסות חסתי' שמשון צר' אצרכה ז"ה"ה :

סי שצג (ג) מורי הר"ם נשאל על אשה ראובן שקינזה עליה צדקה נעממא אנשי עירה וכחצו שטר על הפרס ותחמו עליו כל אנשי העיר ועתה עברה על הפרס פעמים והלש ויש עדים נבזר ותתה לנו מסופקים כמה שאמרו סכמים עוזרת על דה לריכה התראה (קטנה ד' כ"ה) להפסידה כחובתה אם התראה נשעה שצדקה על הפרס צני' כנוו דיני' נפשות משום דמניא למימר אישתלאי (כחובות ד' ל"ג) פסהדיון ד' מ' : וכו' לומר דלא דמי דנה שעזרה על דה כגון מאכילתו דבר שאינו מעושר לריכה התראה חפי' אם כן הוא שלריכה התראה נשעה מעשה לפי שיכולה לומר לא ידעתי שפסקדמי כחובתי נשעל זה אצל כגון זו שהתרו זה נשעה קבלת הפרס ואמר לה אם תעזור על הפרס אז תפסידי כתומך צדקה ח"כ ידע ומתנה אם תעזור נאחז שקינזה עלי' ולא אחני' לומר אם אשכח כמו שלמדחנו שבכל דבר הרגיל דהיה ל"י ללחניו ולא אחני' איהו להפסיד' אנפשי ועוד חודיעני' אם (ג) מגרש אוחה צע"כ כדאמר צפ"י המור (כחובות ד' ע"ג) אין אדם דר עס נחש בכפיפה אחת מאחר שרגילה נק' גם צע"כ היא צפ"י ארוסה (ד' כ"ה) אם רנה הצעל לקיימה אי עני' לקיימה או לאו אצל הא פשיטא ל"י שהנשים שעברו על דה ואיבדו כתובה שנגרש אוחו צע"כ אם ירנה והאלפסי פסק דופין להוליא היכא רגילה נק' וגם יש צירוסלמי בלחותיה שצפניה ומוליא לרון מוליא משמע אלף זוז נוסלות בלחותיה שצפניה ומוליא לרון מוליא משמע צע"כ גם כחובות ר"ח יש שפסק ראשונה אין כופין אוחו להוליא חפי' אם תעזור על דה ומשמע אין כופין אצל אם רנה יגרשנה צעל כרסה חשונה מורי' נראה לן דבר פשוט דלפי' חמ"ל דעזרת על דה לריכה התראה מ"מ בני' בהתראה אחת ואם עברה חמ"כ על ההתראה חפי' שלא התרו זה נשעה מעשה חלל שלא נשכחה דלי לא תימא הכי נמלח מכשילה צעל דכי מתרי ודאי חאמר לא העשה עוד כדי שלא תפסיד כחובתה ותסור אפי' לקילקולה ותכשילנו וכי יסתר הצעל להעמיד עדים על כל קלקול וקלקול ואפי' כשיעמיד עדים לא יוכל כי צפני עדים חאמר אישתליין וחמ"כ חמור לקילקולה ועוד ראי' דבדברים ק"ו דהא חמ"ג דפשיטא דאין משקיני אוחה צל קינוי והתראה חפי' מפקא לן אי צני' קינוי והתראה להפסיד כחובתה ח"כ קינוי והתראה שלא נשעה מעשה דפשיטא לן דמכני להשקותה וכן מוכחה (ז) הלכות והיא שמתח גופה מוכחה כן דקאמר מקיני לארוסה להשקותה כשהיא נשואה וכ"ש דחשיב קינוי והתראה לענין להפסיד כחובתה חפי' דצ"ל התראה ועוד יש ראי' מדעייתי החם ואלו שב"ד מקיני להם מקיימת

סקינזה עליה צדקה נעממא אנשי עירה וכחצו שטר על הפרס ותחמו עליו כל אנשי העיר ועתה עברה על הפרס פעמים והלש ויש עדים נבזר ותתה לנו מסופקים כמה שאמרו סכמים עוזרת על דה לריכה התראה (קטנה ד' כ"ה) להפסידה כחובתה אם התראה נשעה שצדקה על הפרס צני' כנוו דיני' נפשות משום דמניא למימר אישתלאי (כחובות ד' ל"ג) פסהדיון ד' מ' : וכו' לומר דלא דמי דנה שעזרה על דה כגון מאכילתו דבר שאינו מעושר לריכה התראה חפי' אם כן הוא שלריכה התראה נשעה מעשה לפי שיכולה לומר לא ידעתי שפסקדמי כחובתי נשעל זה אצל כגון זו שהתרו זה נשעה קבלת הפרס ואמר לה אם תעזור על הפרס אז תפסידי כתומך צדקה ח"כ ידע ומתנה אם תעזור נאחז שקינזה עלי' ולא אחני' לומר אם אשכח כמו שלמדחנו שבכל דבר הרגיל דהיה ל"י ללחניו ולא אחני' איהו להפסיד' אנפשי ועוד חודיעני' אם (ג) מגרש אוחה צע"כ כדאמר צפ"י המור (כחובות ד' ע"ג) אין אדם דר עס נחש בכפיפה אחת מאחר שרגילה נק' גם צע"כ היא צפ"י ארוסה (ד' כ"ה) אם רנה הצעל לקיימה אי עני' לקיימה או לאו אצל הא פשיטא ל"י שהנשים שעברו על דה ואיבדו כתובה שנגרש אוחו צע"כ אם ירנה והאלפסי פסק דופין להוליא היכא רגילה נק' וגם יש צירוסלמי בלחותיה שצפניה ומוליא לרון מוליא משמע אלף זוז נוסלות בלחותיה שצפניה ומוליא לרון מוליא משמע צע"כ גם כחובות ר"ח יש שפסק ראשונה אין כופין אוחו להוליא חפי' אם תעזור על דה ומשמע אין כופין אצל אם רנה יגרשנה צעל כרסה חשונה מורי' נראה לן דבר פשוט דלפי' חמ"ל דעזרת על דה לריכה התראה מ"מ בני' בהתראה אחת ואם עברה חמ"כ על ההתראה חפי' שלא התרו זה נשעה מעשה חלל שלא נשכחה דלי לא תימא הכי נמלח מכשילה צעל דכי מתרי ודאי חאמר לא העשה עוד כדי שלא תפסיד כחובתה ותסור אפי' לקילקולה ותכשילנו וכי יסתר הצעל להעמיד עדים על כל קלקול וקלקול ואפי' כשיעמיד עדים לא יוכל כי צפני עדים חאמר אישתליין וחמ"כ חמור לקילקולה ועוד ראי' דבדברים ק"ו דהא חמ"ג דפשיטא דאין משקיני אוחה צל קינוי והתראה חפי' מפקא לן אי צני' קינוי והתראה להפסיד כחובתה ח"כ קינוי והתראה שלא נשעה מעשה דפשיטא לן דמכני להשקותה וכן מוכחה (ז) הלכות והיא שמתח גופה מוכחה כן דקאמר מקיני לארוסה להשקותה כשהיא נשואה וכ"ש דחשיב קינוי והתראה לענין להפסיד כחובתה חפי' דצ"ל התראה ועוד יש ראי' מדעייתי החם ואלו שב"ד מקיני להם מקיימת

הגות

- (א) ועיי' בהגמ"י פ"ה מה'ל' יומ"ט ס"י ה' שפסק להיפך נשם סמ"ק
- (ב) חפ"ה ראשיתה ש"ה הרשב"א ס"י חמס"ד תהק"ה חמס"ו
- (ג) נכ"מ יור"ש ופ"ט
- (ד) ז"ל כל הכלכות
- (ה) ז"ל והרשות
- (ו) ז"ל אצל כאן כיון דהוא עובר גם היא מורה הכיחא לענמה ואינה מתכוונת לערוב' וכנה בתש' מ"י
- (ז) התראה היא כי אי' נדעמה לקיימה כו'
- (ח) ז"ל זומתין
- (ט) ז"ל שריצ"א ועיי' לעיל ס"י ק"ג
- (י) ז"ל חורה
- (כ) צכ"י דבריו ופ"ט
- (ל) ז"ל ותל' (מ) מכאן עד אפ"י שלא התרו זה נשעה מעשה כפול צכ"י ופ"ט הוא :

מ

מהר"ם בר ברוך

עד כחונתה לכ"ע ויחמו לה מזונות כראוי לייב שודש ומי"ב שודש ליי"ב שודש ויבין יסלקוה לנד כחונתה עכ"ל והשתא לפי דבריו אמרי שהיו מתימים אומרים שחפסה יותר מכרי כחונתה היה לנו להשגיעה אמנם לפי דברי רבי' שמעון אמרו חכמי חפסה יותר אין להשגיעה וכן משמע מדברי רבי' משה בר מיימון ז"ל (פ"ח מהל' אישות הל' י"י) ח"ל אלמנה שחפסה מעטלי כדי שמזון מהן בין שחפסה עמיס בין שחפסה אחר עותו חכמי חפסה ככר זהב אין מוליחין מידה חלה שכותבין עליה ז"ד שחפסה ופוסקין לה מזונות ומשכבין עמה והיא ניזונת ומנה שזירה עד שתמות או עד שלא יהיו לה מזונות יותר ויקחו היורשים את השאר עד והם הניס בעלה מעטלין ולא חפסה ארוזן (ה) והיורשין מוליחין אותם ומענין לה מזונות ואינה יכולה לעכב ולומר יהיה המעטלין מניסים ז"ד עד שאזון עהם שמה יאצרו ולא יהיו לי מזונות ואפי' היתנית עליהם בפירוש שמזון מן המעטלין אינה מעכבת (ג) וזהו דין תמיד בכל דמי דיינין חזל חס הכיס קרקע יכונה הוא לעכב עליהם שלא ימכרו והם מכרי אין מוליחין מיד הלוקוחות שאין האשה והבנות ניזונין חלה מנכסים בני סורין עכ"ל והאר שכתב וחכמי חפסה ככר זהב ש"מ דחפיסה למזונות ומניח אפי' ביותר מנדי כחונתה דלא מפיקין ופוטט הירושלמי דקאמי' אלף זוז וגמי' דייך דנקיש דייקא' מליחא מעות משמע נמי הכי דאפי' טונא מכרי כחונתה לא מפיקין ועצמא הוי דלא ידעינן כמה פמי' וכמה חלטך למזונות כי שמה יאצרו או שמה חמלה והלטרך לפרשות שאין לה קנאס שהיא בכלל מזונות (כחונות ד' נ"ב): וכיון דאפי' חפסה יותר מכרי כחונתה לא מפיקין אי"כ למע לנו להשגיעה השתא הכי לא מעינו שוס שבעס כזו נשבעין ולא מעטלין אשכחא נשבעין והוטלין ידענו חזל בנדון זה שבעה זו למע לא ליטול ולא לסטור מעכסיו אמנם אם אחר זמן תבא לתבוע מזונות ותאמר שכבר כלו המעטלין (א) (שגרה דברי') ליטול מזונות מן הקרקע של יתימים או משאר מעטלי שהיט להם אציהס לא יביצין לה מדי עד שתבע שלא עיכבה משלהם ולא נתנה ולא (ד) ביצוזה רבסא מודה רבי' משה בר מיימון שהרי כתב (פ"ח מהל' אישות הל' י"ט) וח"ל אלמנה שבתא לביד לתבוע מזונות יש מי שהורה שפוסקין לה מזונות ואין משביעין אותה ואין ראוי לקמון על הוראה זו מפני שחלפו לו הדברים באשה שהלך בעלה למדינת הים ורבותי הוכיחו שאין לה מזונות מן צד (ה) שתבע שהרי זו באה ליפרע מנכסי יתומים ולזה דעתי נוסה וכן ראוי לדון עכ"ל חלמא דכל כה"ג שהיא באה לנבות ולחוליא מזונות מודה דמשביעין * ושלוס מליך בר ברוך פ"ח:

סי' שצ"ה פסק עורי ה"ר מליך על הסך בין שפיטה שפיטה שפיטת שפיטת לחזור ולצדק לפני שפיטה שניה וראוי מפי הקומץ (ל' ל"ו) הסך בין חסלה לחסלה פורח ומצדק דמשום שסם צימחיים הכי כבר נזכר מולחו שביך ואסם דעתי הילכך פורח ומצדק הי"ג לענין שפיטה (ו) לחידך ס"ה

נקיימת מתי אית לי צה יכול לומר (כ) איפסי באשה דררתי שקבוצה את צניה הרי משמע וירושלמי דעמא משום בני חזל חס עדים מעידים עלי' שעוברת על שלר דת מש ויהודית אע"פ שהיא עוברת פרמות הסמוד לנדך אחד אינו תסוד לכל התורה כולה (בכורות ד' ל' י): ויכול להוליא חלא כחובה צעל כחה דאיכא למימר נדי דעבר עזירה שעבר על הפרס מ"מ לא היה צה על הנדה חס משמטו נדה חלא חלא כחובה או צענול דבר אחר אשאר מילי דמיקיימי צכו עוברת על דת משה ויהודית ויכול לגרסה צע"כ ואין לדין הסכמות קהילות שהרי גדולה מוז כתב רבי' משה אבן מיימון חס לשוני (סס הל' ט"ז) וצורת על דת משה ויהודית או שעמסה דבר מכובר אין כופין את הנעל להוליא חלא חס רנה לא יוליא ואע"פ שלא יוליא אין לה כחונה שהכתובה תקנה חכמים היא שלא חסא קלה צעניו להוליא ונח הקפידו חלא על צנות ישראל הלגועות (ט) חזל הפרוגות אין להס חקנה זו וחסא קלה צעניו להוליא (ע) וכן פירש"י להשקומה כשהיא נשואה חס חסמוד למר נישואיה שותה ע"י קיטוי של חירובין) מליך בר ברוך פ"ח:

סי' שצ"ד (פ) וששאלת על אלמנה שחפסה כל מתון בעלה למזונות' והאר נפי' אלמנה (כחונות ד' ל"ו) אלמנה שחפסה למזונות מה שחפסה חפסה ומעשה בלחמו של ר' שבצי שחפסה דקיא' מליחא מעות למזונות ולא היה כח ציד חכמים להוליא מידה חלא לחס חונת רינ"ב"ל לרבי' שמעון חסיו' על עסק אלמנה אחת שחפסה יותר מכרי כחונתה דמאחר דקיי"ל פי הלמנה שאין מוכרין קרקעות למזונות צפעס (ג) צפעס כ"ח לנורך י"ב שודש חס חפסה יותר מיכן מוליחין אותן מידה חס לשוני מה שכתבתי אחי כיון דהצעה מזונות מה שחפסה יכולה לעכב חפי' כמה וכמה מהסיח דפי' אלמנה וירושלמי (פי' אלמנה) לפ"ז לא שבקית סיי לכל צריה דניסס שהן גצירות ויש להס צניס קטעס יקפו הכל צלא חנצנו כחונתה ותחפשו הכל צענול מזונות * וכן שאינס גצירות חס יש מעטלין מוזמנים בחוך הנית או כסף או זהב יקפו הכל חלא כך יש לפרס הירושלמי ח"ר יוס' צן צון מכיון שעתידה לגבות כחונתה חפי' (ק) חזי מה שצידך לא אמרינן לה משמע חס חס אינה עמידה ליבע צקיף אמרינן לה חזי אי"כ כיון גם (ר) שלקסה הכל ואינה עמידה ליבע צקיף כדי לגבות כחונתה שהרי חפסה יותר אמרינן חזי ומוליחין מידה כל העומר על מזונותיה הראויין לה ליי"ב שודש כי יותר אין ראוי לישאר חתה ידיה ממה שראוי למכור צבת אחת בקרקעות ולא עדיפי' מקרקעי ומעטלי ובהאי שיעור אמרי מה שחפסה חפסה ואלף זוז דקאמר לחו דוקא אי"כ עשירי שראוי לכך ליי"ב שודש אי"כ מה שחפסה חפסה ראוי לפרס חפי' ביותר מיי"ב שודש ובלנד שחפסה פחות מכחונתה (ט) שאין סופה ליבע ודא דקאמר חפי' מה שצידה לא אמרינן חזי היינו דידעינן דלא חפסה יותר מכרי כחונתה (ט) דמוליחין מידה

ה ג ה ו ת

- (ג) ל"ל ח' • (ס) צהכ"י חלא וסי' • (ע) כנרסא הוא כפול מיותר • (פ) הביאו הרא"ש כחונות פ"ח מרדכי סס סי' רנ"ח חונת מיי' מהל' אישות סי' כ"ז • (ז) ל"ל אחד • (ק) ל"ל ח' וכן לקמן ל"ל ח' • (ח) ל"ל גס כאן • (ט) ל"ל שסופה • (ח) ל"ל חס חפסה יותר נרסא דמוליחין ח' • (ה) ל"ל ח' • (ב) ל"ל וזה • (א) ל"ל שזירה וחלא • (ד) צכ"י צירשה וסי' • (ס) ל"ל שמשנע • (ו) ל"ל בין שפיטה: